

2008. július ■ II. évfolyam ■ 7. szám ■ Ára: 945 Ft

ÜGYVÉD VILÁG

Vállalatfelvásárlás a gyakorlatban

Ügyvédiskola

Tárgyalótermi filmek

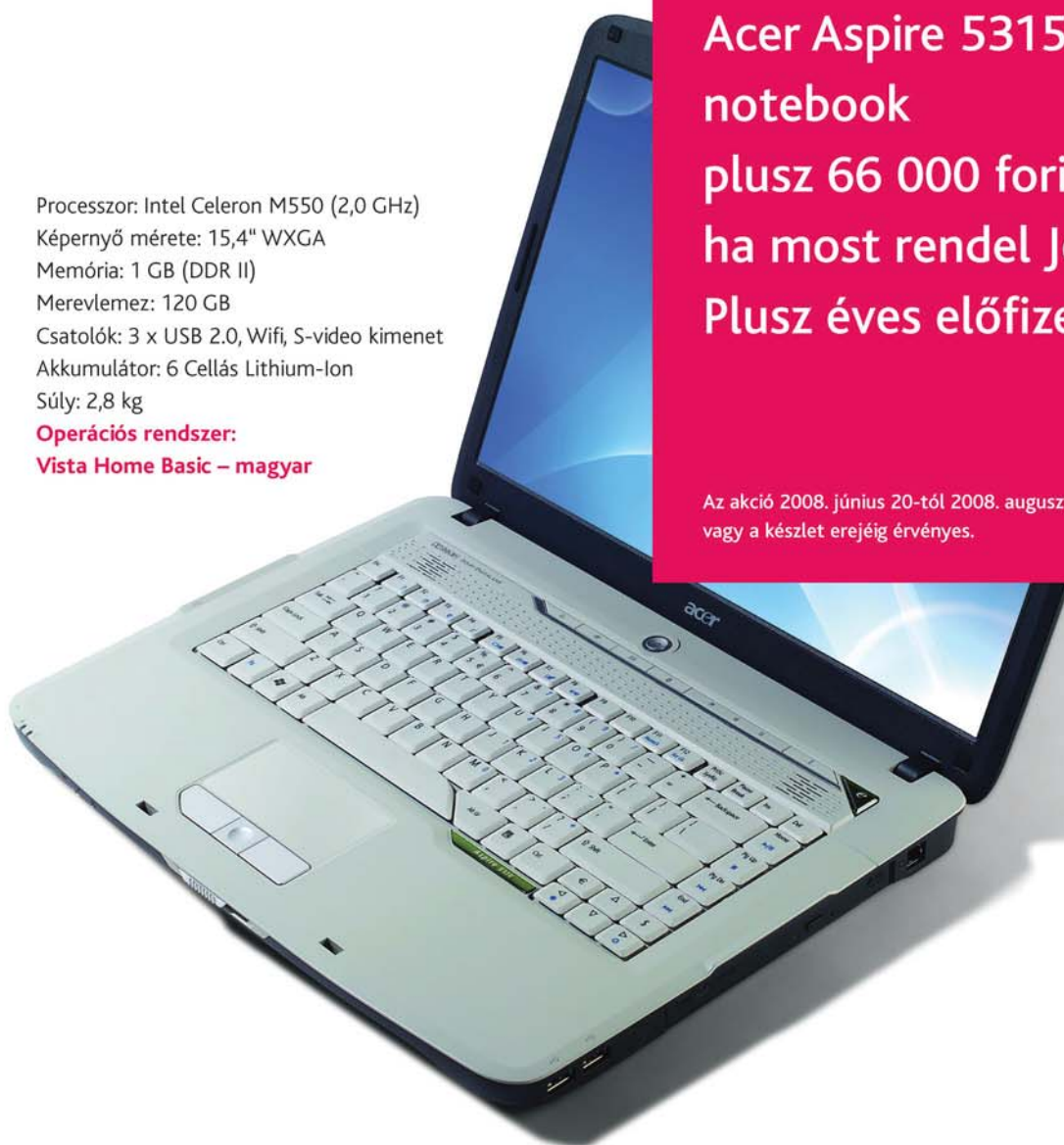
**Egyedi ajánlat
az interneten:
www.complex.hu**

Processzor: Intel Celeron M550 (2,0 GHz)
Képernyő mérete: 15,4" WXGA
Memória: 1 GB (DDR II)
Merevlemez: 120 GB
Csatlók: 3 x USB 2.0, Wifi, S-video kimenet
Akkumulátor: 6 Cellás Lithium-Ion
Súly: 2,8 kg
Operációs rendszer:
Vista Home Basic – magyar

**Acer Aspire 5315
notebook
plusz 66 000 forintért*,
ha most rendel Jogtár
Plusz éves előfizetést.**

Az akció 2008. június 20-tól 2008. augusztus 20-ig
vagy a készlet erejéig érvényes.

*Teljes vételár: 225 000 Ft + 20% áfa (270 000 Ft), ami tartalmazza a Jogtár Plusz éves előfizetési díját és az Acer notebook árát.

Jelenlegi Jogtár előfizetését beszámítjuk!

Felelős vezető:

Complex Kiadó
Jogi és Üzleti
Tartalomszolgáltató Kft.
Igazgatója

Felelős szerkesztők:

dr. Bende Máté,
dr. Szilvási Miklós
Elérhetőségünk:
ugyvedvilag@complex.hu

Tördelő:

László Ágnes

Nyomdai munkálatok:

Sprint & Production Kft.
Felelős vezető:
Ipacs Zsolt ügyvezető igazgató

Hirdetésfelvétel:

(40) 464-565
hirdetes@complex.hu

ISSN 1789-2430

 Complex
Wolters Kluwer csoport

TISZTELT OLVASÓ!

Nincs mit tenni, mint elfogadni – világunk hallatlan mértékben gyorsult fel. Nem mernék annyira „önhitt” lenni, hogy azt higgyem, egyedül én érzem a tempót Ben Johnsonéhoz hasonlóan és kapom magam azon, hogy képtelen vagyok utolérni magam. Ha a szakmát nézzük, elég csak az elektronikus cégeljárásra való átállásra gondolni...

Felvetődik a kérdés: mennyire jut idő ebben a világban arra, hogy magunkkal foglalkozunk? Van-e időnk arra, hogy az élet által megtanítani kívánt leckéket felismerjük, tanuljunk belőle? Mennyire tudunk rácsodálkozni a körülöttünk lévő szép dolgokra? Egy mosolyra... Színre...

A hétköznapiak tele vannak olyan dolgokkal, amelyek erőt adhatnak, pihentetnek.

Csak egy javaslattal élhetek: **néha meg kell állni és észrevenni a pillanatot.**

A világ olyan, amilyen. **Az ember csak magán változtathat – és ha változtat, a világ vele változik.**

Üdvözlettel:
dr. Szilvási Miklós
felelős szerkesztő

Tájékoztató: az ÜgyvédVilág magazin egy példányban továbbra is ingyenes valamennyi magyar ügyvéd számára. Nem ügyvédek, valamint ügyvédek számára az ingyenes példányon felül további példányok 900 Ft + áfa összegért rendelhetők meg a Kiadónál.

Szakma

- 4 Vállalatfelvásárlás a gyakorlatban**
Dr. Farkas Gábor, ügyvéd
- 7 A hiánypótlás aktuális kérdései**
Közbeszerzési kerekasztal –
dr. Deák Krisztina, dr. Buda György, dr. Bűrös László
és dr. Kardkovács Kolos ügyvédek
- 10 Sokan válnak... de hogyan?**
Dr. Illés Blanka, ügyvéd
- 12 A hazai büntetőeljárás
az uniós elvárások kereszttüzében**
Interjú dr. Farkas Ákossal
- 15 Bíróági, hatósági határozatok itthon és külföldön**
Dr. Tokár Tamás a külföldi határozatok elismertetéséről
- 17 Mediáció a büntetőjogban**
Beszélgetés dr. Sebestyén Tamás ügyvéddel
- 19 Ügyvéd lilában**
Dr. Dányi Szilárd, a sportjog szakértője
- 21 Kiütéssel győzni**
Dr. Dallos Zsolt ügyvéd, hivatalos közbeszerzési tanácsadó
- 22 Complex Reggeli**
A Pp. módosítása, ingatlan-végrehajtás

Portré

- 24 Karrier és sport**
dr. Horváth István

Társalgó

- 27 Ügyvédiskola**
Dr. Hidasi Gábor az ügyvédjelölti képzésről
- 29 Sajtóközlemény**
Schönherr Szécsényi Ügyvédi Iroda
- 30 Törvénytől sújtva**
Tárgyalótermi filmek
- 32 A dumagép**
Jog és stand-up comedy – Kovács András Péter
- 34 Nem játék a betűkkel**
Pintz György, szabadalmi ügyvivő
- 36 A jég bajnoka**
Beszélgetés dr. Szélig Viktor világ bajnok jégkorongozóval
- 38 Megegyezés peren kívül**
Dr. Juhász István, a Békés megyei kamara elnöke,
az ügyvédek jó kapcsolatának hozadékáról

Vállalatfelvásárlás a gyakorlatban

Külföldön a gazdasági joggal foglalkozó ügyvédi irodák referenciáik között előszeretettel tüntetik fel, hogy mely tranzakciókban vettek részt akár a vevői, akár az eladói oldalon, és azok az ügyletek mekkora értéket képviseltek.

A reklámtilalom miatt Magyarországon ezt nem tehetik közzé az ügyvédi irodák, annak ellenére sem, hogy hazánkban is vannak jelentős vállalati tranzakciók. Az ilyen adásvételek során szükséges jogi szakismeretről dr. Farkas Gábor, a bpv | JÁDI NÉMETH Ügyvédi Iroda partnere nyilatkozott magazinunknak.

Milyen ügyekkel foglalkozik az iroda?

Alapvetően a tágabb értelemben vett gazdasági joggal. Ebbe beletartozik a cég-jogi képviselő, a cégek szerződéses rendszereinek áttekintése, véleményezése is, de foglalkozunk adótanácsadással is.

A magyar jogi piac mostanában stagnál. Sajnálatomra bankjogi kérdések viszonylag ritkán vannak, egyre inkább a cégeken keresztül történő ingatlanvásárlások kerülnek előtérbe.

Kik és milyen cégeket vásárolnak ma Magyarországon?

Az én praxisomban az elmúlt 2–3 évben főként ingatlanokat tulajdonló cégeket vásároltak fel. A valódi termelő tevékenységet folytató cégek felvásárlása az utóbbi időben – ha volumenében nem is, számában – háttérbe szorult.

Úgy gondolom, az igazán nagy beruházások már megtörténtek a 2000-es évek legelejére, így jelen pillanatban annak ellenére sincsenek jelentős piaci mozgások, hogy a banki oldalon viszonylag nagy lenne a finanszírozási képesség.

Miből érzékelhető a finanszírozási képesség nagysága?

A pénzintézetek nagy része rendelkezik befektethető pénzzel, de kevés projekt fut. Ennek következménye, hogy a bankok kockázatos ügyleteket is finanszíroznak.

Egy-egy cég megvásárlása során milyen tevékenységet lát el az ügyvédi iroda?

A jogi munka általában a Due Diligence-szel, a céltársaság teljes átvilágításával kezdődik. Ez a tevékenység két területen

zajlik, a jogi átvizsgálás mellett megtörténik a cég pénzügyi átvizsgálása is, amit általában könyvvizsgáló cég végez. Mára már sokkal több átvizsgálás van, mint tranzakció, ami a befektetők fokozott óvatosságának köszönhető.

„... jelen pillanatban annak ellenére sincsenek jelentős piaci mozgások, hogy a banki oldalon viszonylag nagy lenne a finanszírozási képesség.”

Mennyire eltérőek a jogi feladatok a vásárlói és a vevői oldalon?

A felvásárlandó cég oldalán a jogi képviselőnek kisebb a szerepe, sokszor nem is vesznek igénybe ügyvédi irodát, hanem a cég saját jogászai oldják meg a feladatokat. Elsődleges feladat a céltársaságnál a papírok, szerződések összekészítése a vevő kérése szerinti tematikus rendben, az úgynevezett adatszoba létrehozása. Mára ez virtuálissá vált, az adatok elektronikus formában, CD-n vagy DVD-n kerülnek átadásra.

Az adatszoba összeállítása után a céltársaságnál leggyakrabban csak a végső adásvételi szerződés véleményezésekor van szükség jogi szaktudásra, a vételár átutalási módjának meghatározása, illetve a garanciavállalások szempontjából.

A vevőnek nagyobb kockázata van a vállalatfelvásárlások esetében is az egyidejű

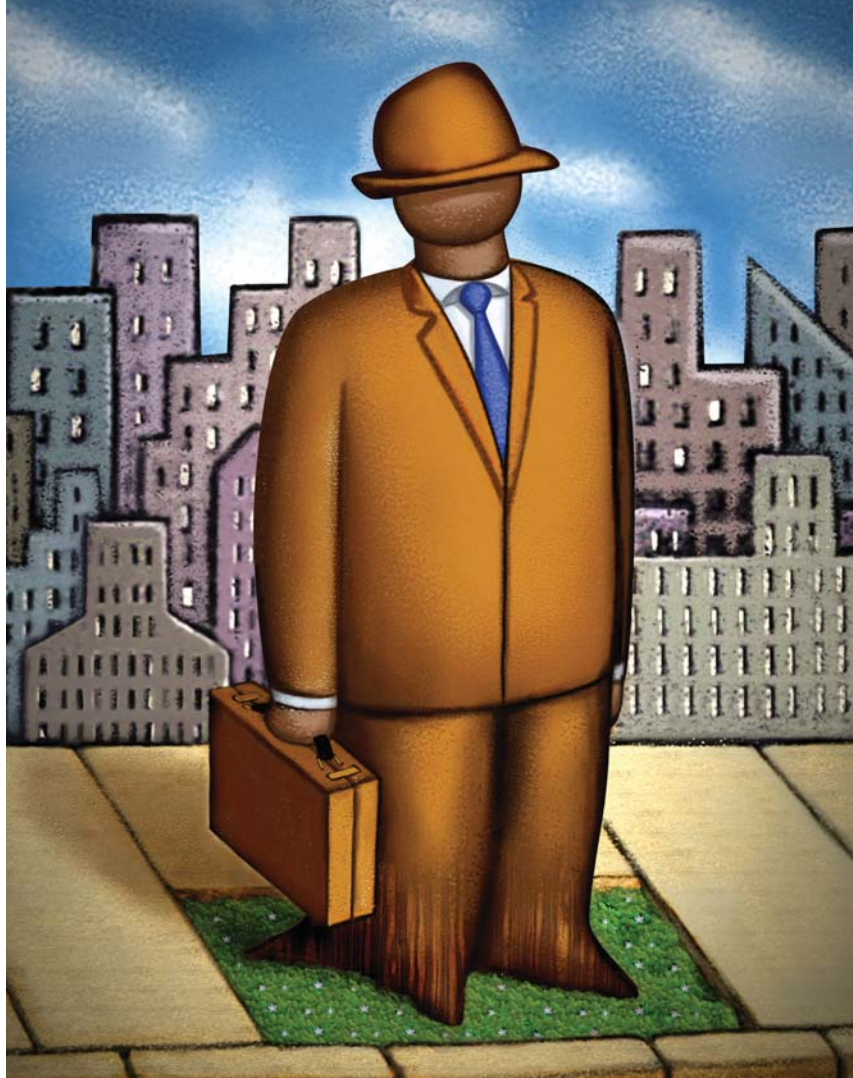
teljesítés problémái miatt, így a vevői oldalon a jogászoknak is nagyobb a szerepük.

A vevőnek nemcsak arról kell minden esetben megbizonyosodnia, hogy valóban tulajdonjogot szerez-e a cégben, azt nem zárja-e ki valamilyen tényező, hanem arról is, hogy a cég gazdaságos, vagy azzá tehető. A Due Diligence egyik irányvonala éppen ez. Ennek érdekében meg kell vizsgálni a céltársaság teljes szerződéses rendszerét, különös tekintettel a bevételt biztosító szerződésekre, azok felmondhatóságára és megváltoztathatóságára.

A beszállítói oldal szerződéseinek ismerete ugyanannyira fontos; vagy a megtartás, vagy a gyors megszüntetés miatt. Ezen adatok alapos ismerete elengedhetetlen a cég valós üzleti értékének megállapításához.

A környezetvédelmi jogi kockázatok megismerése viszonylag friss, de egyre nagyobb jelentőséggel bíró tényező a Due Diligence-ek során. Erről a területről a hatóságok által kiállított engedélyek és bizonylatok megvizsgálása útján lehet információkat szerezni.

Az átvilágítás utolsó részét a munkavállalók munka-, illetve megbízási szerződéseinek, az azokban rejlő adó és tb-kockázatok megvizsgálása jelenti.

Mennyi idő alatt lehet pontos képet kapni a megvásárolni kívánt cégről?

Az átvilágítási jelentés elkészítése négy-öt ember többheti, megfeszített munkáját teszi ki. Részinformációk sem adhatóak az ügyfelek számára, hisz előkerülhet a folyamat végén is olyan szerződés, amely alapjaiban változtatja meg a kialakult képet. Nagy türelemre van szükség a megbízók részéről, hogy teljes képet kapjanak a megvásárolni kívánt cégben rejlő kockázatokról.

A két területről – jogi, illetve pénzügyi – származó információk alapján a megbízó dönt, hogy megveszi-e a céget, vagy sem. Amennyiben úgy dönt, hogy nem, akkor a munka vagy befejeződött az ügyvédek számára, vagy újabb cég átvilágítását kezdi meg.

Izgalmasabb, ha a megbízó a megvásárlás mellett dönt, mivel akkor megkezdődik a szerződéses struktúra kialakítása.

Magyar, vagy külföldi befektetők vásárolnak cégeket Magyarországon?

A felvásárlásokban hozzávetőlegesen 90%-os a külföldi érintettség, nem is

Lépésről lépésre

Minden amit az e-cégeljárásról tudni kell!

E-cégeljárás lépésről lépésre

Interaktív útmutató CD-lemezen

Ára: 9800 Ft + 20% áfa (11 760 Ft)

Oktatóprogramunk célja, hogy interaktív módon segítse az elektronikus eljárás technikai lebonyolításához szükséges műveletek elsajátítását.

A program megismerteti az elméleti alapokkal és gyakorlati tudnivalókkal, valamint a számítástechnikai folyamattal.

További információk: www.complex.hu

Fotók: Hudák László

Dr. Farkas Gábor 2000-ben szerzett diplomát a Szegedi JATE-n, 2005-ben szakvizsgázott. Ügyvédjelöltként főként bank- és értékpapírral foglalkozott, majd a Magyar Nemzeti Bank jogtanácsosa lett. Rövid időt eltöltött az Európai Központi Bankban külföldi jogi tanácsadóként. 2007. óta a bpv|JÁDI NÉMETH Ügyvédi Iroda partnere. A Nemzetközi Bankárképző Intézet meghívott oktatója. Folyékonyan beszél angolul.

Amikor csak teheti, feleségével és kislányával tölti idejét. Hetente egyszer teniszeznek és fociznak.

vettek a Due Diligence-ben, már tisztában vannak a jogi helyzettel, így a kockázatok kiküszöbölésére szolgáló biztosítékok, garanciák és szavatossági igények kikötésekor stabilabb pozícióból kezdenek meg a tárgyalásokat.

Ezek a tárgyalások a tapasztalatok alapján mindig nagyon hosszadalmasak, akár hónapokig is tarthatnak.

„Nagyon fontos, hogy mindkét fél elfogadja a letéti ügynökként eljáró ügyvédi irodát, és az ügyvédi letétnek az ügyvédi hivatásrend írott és íratlan követelményein alapuló feltétlen megbízhatóságát.”

csak a vevői, de az eladói oldalon is, így a Report-ok és a tárgyalások nyelve az esetek döntő többségében az angol. Elsősorban Nagy-Britanniából és Németországból érkeznek a vevők, de Magyarországon hagyományosan erős az izraeli befektetők jelenléte is.

A vevők tipikusan egy céget vásárolnak fel egyszerre, vagy van olyan ügyfele az irodának, aki egymás után több cég fölött szerzett tulajdonjogot?

Két-három olyan ügyfele van irodánkban, akiknek több felvásárlást is végrehajtottunk.

Hogyan folytatódik a tranzakció, ha a vevő a vásárlás mellett dönt?

A vásárlási szándék kijelentése után az ügyvédi munka két, különböző jogi feladatokat jelentő szálon folytatódik.

Az egyik szál a társasági formától függetlenül az üzletrész- vagy részvény-adásvétel kidolgozása, míg a másik a vásárlás fedezetéül általában szolgáló bankhitel kondícióinak kidolgozása. A bankok sokkal rugalmasabbak a vállalatfelvásárlások során, mint a lakossági hitelek kihelyezése esetén, így van némi mozgástér a hitelezési konstrukció kialakítása során. Javasolni szoktuk ügyfeleinknek, hogy az adásvétel ugyanaz az ügyvédi iroda dolgozzon, mint amelyik az átvilágítást végezte, mert azok a jogászok, akik részt

„... előkerülhet a folyamat végén is olyan szerződés, amely alapjaiban változtatja meg a kialakult képet.”

Mivel zárul a tranzakció? Hogyan teljesítenek a felek?

A pénz és a tulajdonjog az úgynevezett closing során cserél gazdát. Az egyidejű teljesítés érdekében a felek letéti ügynököt szoktak alkalmazni. Ezt a feladatot tipikusan a tranzakció során eljáró ügyvédi iroda látja el. Nagyon fontos, hogy mindkét fél elfogadja a letéti ügynökként eljáró ügyvédi irodát, és az ügyvédi letétnek az ügyvédi hivatásrend írott és íratlan követelményein alapuló feltétlen megbízhatóságát.

A munka utolsó fázisaként az ügyvédi iroda közvetítő, illetve levelező fórumként működik, továbbítja a beérkezett hivatalos értesítéseket, igazolásokat a felek részére. A tranzakció az ügyvédi iroda részéről ezzel zárul, de természetesen a megvásárolt cégek napi működése során további ügyvédi feladatok is adódnak.

dr. Kovács Zsolt

A hiánypótlás aktuális kérdései

dr. Bűrös László: A hiánypótlás jogintézményének gyakorlati alkalmazása során – az utóbbi időben meghozott egyes KD határozatok tükrében – ismét változni látszik a hiánypótlás körébe vonható igazolásokkal (dokumentumokkal) kapcsolatos álláspont. A korábbi álláspont szerint – a Kbt. nyelvtani értelmezéséből kiindulva – az a dokumentum, amelynek benyújtását az ajánlatkérő előírta, de az ajánlattevő azt nem nyújtotta be, az hiánypótolható, azonban a benyújtott de az előírt követelményeknek meg nem felelő – adott esetben valamely elemében hiányos – dokumentumok pótlását Kbt.-be ütközőnek minősítették. Ez az álláspont később abba az irányba mozdult el, hogy a hiánypótlás során a benyújtott, de az előírt követelményeknek meg nem felelő dokumentumok pótlását is jogszerűnek tekintette a gyakorlat abból a megközelítésből kiindulva, hogy indokolatlanul kerül előnyösebb helyzetbe az az ajánlattevő, aki egyáltalán nem nyújt be egy előírt dokumentumot annál, aki ezt megteszi, de az adott dokumentum nem felel meg az előírt követelményeknek. A most megjelent határozatok a korábbi értelmezéshez történő visszatérésre utalnak, ami az azzal kapcsolatos említett fenntartásokat is felveti.

dr. Kardkovács Kolos: Úgy tűnik, a Döntőbizottság attól függően alakítja ki a véleményét, hogy milyen típusú a hiány. Mondok egy konkrét példát; ha a becsatolt mérleg szerinti eredmény negatív – és ez alkalmasságot kizáró feltétel –, akkor értelemszerűen nem is hívható fel hiánypótlásra az ajánlattevő. Ugyanígy akkor sem, ha a bank nyilatkozata alapján sorbanállás volt a számláin. Szerintem most is evidencia, hogy ezek nem hiánypótolhatóak.

Ahol ez a dilemma valóban felvetődhet, az a referencia és a szakember kérdése, amelyeket illetően a KD gyakorlata sajnos nem következetes. Mondanék még egy példát: az egyszerűség kedvéért be kell nyújtani mondjuk két szakembert. Az egyikről megállapítom, hogy nem felel meg valamelyik feltételnek. Ezt vajon hogyan kell értékelni? Úgy, hogy nálam, mint ajánlattevőnél hiányzik egy szakem-

ber, és az ajánlatkérő kér még egy szakembert benyújtani, vagy azt mondom, hogy benyújtottál ugyan két szakembert, de az egyik nem felel meg, tehát ajánlattevőként alkalmatlan vagy. Ebben sajnos a Döntőbizottság egyáltalán nem következetes. Nekünk volt olyan – reklámkampányos – esetünk, amelyben a részvételi szakasznál rangsorolási szempont volt, ki hány nemzetközi versenyen nyert díjat, a különféle helyezések meghatározott pontszámot értek. Az egyik részvételre jelentkező – miután látta, hogy ő a hatodik, és ötödig engednek tovább – benyújtott egy újabb listát, mondván, neki ez eleve megvolt, csak azt gondolta, hogy minimum-feltételeknek kell megfelelni. A KD szerint pedig ez teljesen rendben volt, azzal érvelve: ha ez az új lista az ajánlatából hiányzott volna, akkor később úgyis benyújthatná, ebből pedig analóg módon azt vezette le, hogy akkor miért is ne egészíthetné ki.

És mi van abban az esetben, ha benyújtok egy referenciát vagy szakembert, ami nem elégíti ki a feltételeket, de ezt önként észlelem. Akkor kiegészíthetem önként az ajánlatomat, hiánypótlás nélkül is? Mert ugye ezt csak hiánypótlás keretében tehetném meg. Ha ezt elfogadják önkéntes teljesítésként, akkor azt is el kell fogadni, hogy hiányos volt az ajánlat.

dr. Bűrös László: A teljesítésbe bevonni kívánt szakemberek esetében a KD gyakorlatban tapasztalt álláspontja a hiánypótlás lehetőségét illetően kiterjesztő. A követelményeknek meg nem felelő szakember helyett hiánypótlás keretében új szakember megjelölése és az előírt követelményeknek megfelelő dokumentumok benyújtása jogszerűnek minősül. Ebből a szempontból jelentenek új helyzetet véleményem szerint a beszélgetés elején felvetett, nemrégiben keletkezett határozatok. Az alkalmassági követelmények igazolása körében a hiánypótlás körének meghatározása ugyanis álláspontom szerint nem térhet el alkalmassági szempontoktól, mert ez a Kbt. rendelkezéseiből nem vezethető le.

dr. Kardkovács Kolos: Az egyik döntőbiztos az mondja: hiánypótlásra akkor

szólíthatom fel az ajánlattevőt, ha van hiány vagy hiányosság. A másik viszont azt mondja: egy előírt okiratról van szó, ami a feltételeknek nem felelt meg, az előírt okirat pedig pótolható.

dr. Deák Krisztina: A Tanács ajánlása szerint a rosszul benyújtott dokumentum is hiánypótolható.

dr. Kardkovács Kolos: Mérlegnél vagy bankinformációnál ez nem kérdés. Egy negatív mérleg szerinti eredményre ti azt mondjátok, hogy tessék már benyújtani még egy mérleget, mert látjuk ugyan, hogy negatív az eredmény, de ez rosszul benyújtott ajánlati elem? Elrendelitek a hiánypótlást?

dr. Buda György: Uniós projekteknél én erre tisztázó kérdést tetetek fel.

dr. Bűrös László: A mérleg esetében külön problémát okoz annak a benyújtását követően történő önrevízió keretében végrehajtott módosításának kezelése, ha az adott esetben érinti az alkalmasság tekintetében releváns mérlegadatokat.

dr. Buda György: A hiánypótlással kapcsolatos törvényi módosítás egyértelműen rendezni fogja, hogy az hiánypótolható, ami tényleges hiány. A hibásan beadott nyilatkozat például nem. Itt mondja meg megint valaki, ha mondjuk egy banki papírnál a bank nem nyilatkozik, az hiány vagy hiányosság?

dr. Kardkovács Kolos: Ha ellentétes a kiírt tartalmi követelményekkel, akkor nem lehet hiánypótolni.

dr. Bűrös László: Adott esetben az is kérdés lehet, hogy az eltérés az előírt feltételbe ütközik-e vagy tartalmi hiánynak tekinthető-e.

dr. Kardkovács Kolos: Az új módosítás azt is kimondja, hogy nem lehet azt csinálni, mint régen, hogy beadta egy oldalt, és mindent hiánypótolta, hanem össze kell állítanod egy ajánlatot, minden szükséges elemmel, és csak utána lehet hiánypótolni.

dr. Buda György: De ha minden elem megvan, akkor mit kell hiánypótolni?

dr. Kardkovács Kolos: Nem tudom, ez van a módosításban, hogy ne lehessen elsumákolni az ajánlatot.

dr. Buda György: Ez a probléma egyébként az örök kedvencemhez rokonítható. Az új törvény az erőforrás-szervezet definíciójára azt mondja, hogy, „aki az erőforrás-szervezet”.

dr. Deák Krisztina: Az erőforrás-bevonásról jut eszembe a legutóbbi eset, a kedvencem. Álláspontom szerint a referenciánál nehezen értelmezhető az erőforrás-szervezetet bevonása, hiszen éppen arról szeretne meggyőződni az ajánlatkérő, hogy az általa megvalósítani kívánt beruházáshoz hasonlót már végzett az ajánlattevő. Az erőforrás bevonása éppen ezt teszi lehetetlenné, hiszen az ajánlattevő olyan referenciát is bemutathat, amihez valójában semmi köze nincs. Ennek jó példája volt az egyik mostani eljárásban, amikor egy csatornaépítési beruházásnál az egyik ajánlattevő bemutatott – külső erőforrás bevonásával – referenciának egy tőle teljesen független másik cég teljesítését, úgy, hogy a referenciaként bemutatott beruházást viszont nem a külső erőforrás végezte, hanem egy olyan harmadik cég, amelyet a erőforrásként bevont cég korábban megvásárolt.

dr. Kardkovács Kolos: Nekem van olyan döntőbizottsági határozatom, amely szerint a teljesítésbe bevonni kívánt szakember nem lehet erőforrás. Ugyanis szó szerint benne van, hogy a teljesítésbe be kívánom vonni, ami viszont fogalmilag már alvállalkozó, míg erőforrás az, aki a teljesítésben effektíve nem vesz részt.

dr. Bűrös László: Ezek alapján akkor mit jelent az erőforrás rendelkezésre bocsátása a teljesítés szakaszában?

dr. Kardkovács Kolos: Például azt, hogy neked odaadom az erőgépet, de a te embereid, a te munkaterületeden dolgoznak vele. Vagy munkaerőt kölcsönzők neked.

dr. Deák Krisztina: De akkor hogy értelmezted ezt a már hivatkozott referenciáknál, vagy az ISO minősítésnél, vagy a mérlegnél?

dr. Buda György: Az uniós ítékezés konzekvensen azt mondja: az ajánlatkérő kö-

teles meggyőződni az erőforrások rendelkezésre állásáról. Egy ISO-rendszer viszont személyhez tapadó dolog, nyilvánvalóan nem lehet erőforrásként igazolni, mégis ez a gyakorlat.

dr. Kardkovács Kolos: A Kbt. szerint bemutatatható termékmintát. Volt rá példa, hogy ajánlattevő bemutatott „A” termékmintát, alkalmasnak minősült, majd „B” termékmintát szállította, mondván, az „A” csak az alkalmasság bizonyításához kellett, a „B” pedig ugyanolyan jól megfelel a célra, csak az neki jóval olcsóbb. Hol mondja ki például azt a Kbt., hogy a bemutatott és megfelelt szakembernek a teljesítésnél ott is kell lennie? Ez fábólvaskarika.

dr. Deák Krisztina: Én azt látom, hogy a szakemberek külső erőforrásként történő bevonásnál is komoly viták merülnek fel.

Volt olyan Döntőbizottsági eset, amelyben egy 99 százalékban tervezési feladat elvégzéséhez kellett bemutatni egy ritka besorolású tervezőt. Ezt a szakember egy külső erőforrás bevonásával oldotta meg. A KD ennek kapcsán pedig azt mondta ki, ha olyan szakembert vonsz be külső erőforrásként, aki igazából a munka 99%-át végzi, az már nem külső erőforrás, hanem alvállalkozó.

dr. Kardkovács Kolos: Olyan döntőbizottsági határozatom nekem is van, amely szerint a szakember – aki teljesítésben részt fog venni – fogalmilag nem erőforrás-szervezet, hiszen a teljesítésbe be kívánják vonni. Az alvállalkozónak pedig fogalmi eleme, hogy a teljesítése érdekében fogsz vele szerződést kötni.

dr. Deák Krisztina: De ez szinte majdnem minden erőforrásra igaz, hiszen az ajánlatkérő azért írja elő az alkalmassági követelményeket (szakember, gép, gyakorlat stb.), mert a szerződés teljesítéséhez szükséges!

dr. Kardkovács Kolos: Én tudok kivételt említeni! Volt is ilyen kérdés a CompLex KÖZbeszerzés – kérdések és válaszokban, van-e olyan jogviszony, amikor erőforrás-szervezet nem vesz részt a teljesítésben? Például az Mt. szerinti munkaerő-kölcsönzés az ilyen, vagy ha munkaszerződést kötök, felfüggesztő feltétellel. A munkaszerződés ugyanis fogalmilag nem polgári jogi szerződés, se alvállalkozó, se erőforrás, mégis rendelkezésre fog állni. De itt említhetném azt az esetet, amikor az autó-

pálya-építésre a nyertes konzorcium létre akar hozni a tagjaiból egy kkt.-t, ami szerintük nem volna alvállalkozó, hiszen a kkt. személyegyesülés, és nem jogi személyiség, viszont lehetnek jogosítványai, köthet például szerződéseket.

dr. Kardkovács Kolos: Mondjuk egy nagy lízingcég vagyok, csak gépkölcsönzéssel foglalkozom, keverőgépeket, teherautókat adok bérbe. Nekem semmi közöm a teljesítéshez, de az én erőforrásaimra támaszkodnak. Én így tudom elképzelni a klasszikus erőforrást.

dr. Bűrös László: A más szervezet erőforrásának fogalmi köre természetesen értelmes módon is meghatározható lenne, ami viszont meglehetősen messze áll a jelenlegi szabályozástól.

dr. Kardkovács Kolos: Az úgynevezett dare típusú kötelmek szerintem klasszikus erőforrást jelentenek, ahol neki tenni is kell valamit, ott viszont alvállalkozó. A római jog alapján lehet különbséget tenni, kár, hogy mindez a Kbt.-ből nem vezethető le.

dr. Buda György: Az is az egyik kedvencem, amikor a Döntőbizottság az együttes ajánlattevőknél – az egyik mínuszos volt, a másik pluszos – összeadta a két mérleget, és így már megfelelték, mert egyenlege így már pozitív volt.

dr. Kardkovács Kolos: Ezzel kapcsolatban az a problémám, hogy a pénzügyi alkalmasságnál az a kérdés felmerül, ha egy igazolási módot előír a Kbt., akkor azt köteles vagyok-e alkalmazni. A törvény 64. § a) és b) pontjánál külön kell ugyanis megfelelni, a d) pontnál viszont bármilyen igazolási módot előírhatok.

dr. Bűrös László: Az is érdekes kérdés, hogy a beszámolót érintő bármely adatsor kérhető-e a Kbt. 66. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

A jellemző példa az éves forgalomra vonatkozó nyilatkozat.

dr. Buda György: Az a gyakorlat is érdekes, hogy együttes megfelelés esetén, ha egyiküknek negatív a mérlege (vagy esetleg egyéb megfelelés tekintetében), azt nem is kell becsatolni, mert elég, ha hivatkozik a másikra vagy az erőforrás-szervezetre.

dr. Bűrös László: Volt szó a szerződés teljesítésbe bevonni kívánt szakemberekről.

A Kbt. 67. §-ában, az alkalmasság körében a szakemberek képzettségét lehet vizsgálni. Nektek mi a véleményetek arról, hogy a gyakorlatban az alkalmasság körében vizsgálják meg azt is, hogy mennyi a szakembernek a gyakorlati ideje vagy a tapasztalata, illetve lehet-e ez utóbbi adatsor az ajánlatok elbírálásának tárgya?

dr. Buda György: A KD-nek sokáig az volt (és szerintem ma is) a markáns álláspontja, hogy nincs alkalmas és alkalmasabb.

Ha valaki egyszer megugrotta a lécezt, az már mindegy, hogy mennyivel. Vagyis a szakembernél, ha alkalmas volt, nem lehet vizsgálni, hány éves szakmai gyakorlata van.

dr. Bűrös László: Az, hogy az adott teljesítésbe bevonandó szakember hány éves szakmai gyakorlattal rendelkezik, miért nem értékelhető, hiszen ez a tulajdonság a Kbt. szerint az alkalmasság körében nem vizsgálható, viszont a teljesítés minőségére jelentős hatással lehet.

dr. Kardkovács Kolos: Ugyanezt a referenciánál is el tudod képzelni?

Mondjuk előírom, hogy legyen egy magasépítési referenciája, és azt értékelem, hogy az egyen felül neki mennyi van.

dr. Bűrös László: Az más.

Nem azonos paramétert vizsgálok alkalmassági szempontból, illetve értékelek mennyiségi alapon, hanem két különböző tulajdonságot.

dr. Deák Krisztina: Minél nagyobb a szakembernek a gyakorlata, annál nagyobb az esélye, hogy a teljesítés megfelel az előírtaknak.

Ugyanerre utalt Kolos a referenciánál.

dr. Bűrös László: Igen, de éppen az a különbség a két példa között, hogy a referenciák számát, ami az alkalmasság körében vizsgálható nem értékelhetem is egyúttal, mert ez ütközne a Kbt. 57. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakkal. Mi a helyzet viszont akkor, ha olyan paraméter kívánok értékelni a szakembereknél, amit az alkalmasság körében főszabály szerint nem vizsgálhatok.

dr. Deák Krisztina: Rendszeresen látok olyan kiírásokat, ahol nemcsak azt írják elő, az illetőnek hány éves gyakorlata legyen, hanem azt is, hogy milyen munkáiban kellett korábban részt vennie.

dr. Bűrös László: Kérdés, hogy ez megfelel-e a Kbt. kógens rendelkezéseinek, illetve éppen a kógens szabályozásra tekintettel az említett körben kizárható-e az értékelés lehetősége.

További témaként felvetném a Kbt. 60. § (1) bekezdés g) pontjában foglalt kizáró okkal kapcsolatban a munkavédelmi hatóság nyilvántartásában közölt adatok alapján történő eljárás kérdését. A közzétett adatok alapján a jogerős közigazgatási határozat által megállapított kizáró oknak minősülő jogértékek ellenőrizhetők az ajánlatkérő részéről.

Ez egyben azt is jelenti, hogy a nyilvántartásban feltüntetett ajánlattevőket ki kell zárni az eljárásból függetlenül attól, hogy a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indítottak-e pert. Ha igen, miként értelmezendő az ajánlatkérői ellenőrzési kötelezettséggel összefüggésben a jogerős bírósági határozat szerepeltetése a normaszövegben?

dr. Buda György: A bírság vagy a kizárás a közigazgatási jogerő beálltát jelenti, mégsem zárható ki, ha a bírósági szakasz nem zárult le. Jogdogmatikailag teljesen igazad van.

dr. Bűrös László: Kérdés az, hogy a jogerős bírósági határozat meglétét hogyan vizsgálhatná az ajánlatkérő?

Amennyiben erre nincs módja, továbbá az őt terhelő kötelezettséget és az irányadó adatnyilvántartást a Kbt. rögzíti, akkor pedig az „illetve jogerős bírósági határozat” a törvény szövegében nem értelmezhető.

dr. Kardkovács Kolos: Az „illetve” jelentése „és/vagy”.

dr. Bűrös László: A gyakorlatban mi is a kezelhető megoldást alkalmazzuk, azaz a nyilvántartást ellenőrizzük, de elgondolkodtat, hogy milyen jogkövetkezménnyel járhat, ha bírósági eljárás folyik a jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálata tárgyában és az adott esetben a kizáró ok tekintetében megváltoztatásra/hatályon kívül helyezésre kerül.

dr. Kardkovács Kolos: És azt is tegyük hozzá, mi van akkor, ha végrehajtás kérdésében a bíróság felfüggesztette a közigazgatási határozatot? Mert akkor ugyan jogerős, de nem végrehajtható.

dr. Bűrös László: Érdemben a jogerős közigazgatási határozathoz abban az esetben lenne indokolt a kizáró ok bekö-

vetkezésének jogkövetkezményét fűzni, ha annak bírósági felülvizsgálata iránt nem indult eljárás.

dr. Kardkovács Kolos: A hamis nyilatkozattételnél is addig nem zárjuk ki, amíg a bírói szakasz le nem zárul.

dr. Bűrös László: A gondot ebben az esetben a Kbt.-ben előírt igazolási/ellenőrzési módszer okozza.

dr. Deák Krisztina: Hát igen, néha komoly problémát jelent, hogy milyen mélységig kellene nyomozni az ajánlatkérőnek egy-egy esetben. Volt egy olyan eljárás, ahol konkrétan tudta az ajánlatkérő azt, hogy a szomszéd faluban az XY cég nem fejezte be a munkát. Mégis XY cég becsatolt egy referencia-nyilatkozatot, miszerint ő szerződészerűen befejezte azt a munkát. Ráadásul az ajánlatkérő értékelő bizottságában benne volt az a műszaki ellenőr is, aki a szomszéd faluban is műszaki ellenőr volt, és tudta, hogy a cég valóban nem fejezte be a munkát. Ezért az önkormányzat az eljárásból kizárta az XY céget, hamis nyilatkozat tétel miatt. Kiadták az összegezést az eljárás eredményéről, valamint az eredményhirdetési jegyzőkönyvet, melyben a hamis nyilatkozattétel tényét rögzítették. Mikor az általunk bonyolított eljárásban ezeket az iratokat kézhez kaptuk, felhívtuk a polgármestert is, hogy valóban kizárták-e az adott céget. Aki ezt megerősítette, majd amikor megindult a döntőbizottsági eljárás, írásban is lenyilatkozta, hogy valójában így történt. Aztán a jogorvoslati eljárás során írt egy levelet, hogy tévedett, és mégsem zárták ki hamis adatszolgáltatás miatt a céget. Ezek után a Döntőbizottság minket bírságolt meg, mert megítélése szerint nem jártunk el kellő körültekintéssel.

dr. Schmidt Gábor

INTERNATIONAL LEGAL SERVICES

OFFSHORE CÉGEK

alapításának közvetítése
ingyenes tájékoztatók, konzultációk
(előzetes bejelentkezés alapján)

1088 Budapest, Rákóczi út 27/A. III. em. 1.
Tel.: +36 (1) 266-0054, Fax.: +36 (1) 266-5351
E-mail: info@ilshungary.hu
www.ilshungary.hu

Sokan válnak... de hogyan?

... hát többnyire impozáns romokat hagyva magunk mögött, és nem csak a saját lelküket, hanem volt társukét is, a saját igazukért folytatott nagy csatában hirtelen felnőni kényszerülő gyermekeikéről pedig ne is beszéljünk...

Az elmúlt években Magyarországon 1000 házasságból kb. 560 végződött válással, 2008-ra pedig az előrejelzések szerint el fogjuk érni, hogy a házasságok 61%-át bontják fel. Az Európai Unióban a házasságok 35–40%-a végződik válással, Magyarország a tagállamok között előkelő helyet foglal el.

A szomorú statisztikai adatokon túl személyes tapasztalatom, hogy a házasságok megromlása a gyermekvállalás körüli időszakra tehető. Van, ahol már a terhesség idején „bedobják a törülközőt”, de a többség a második gyermek megszületéséig kibírja. Érdekes, hogy amikor rákérdezek: „mikortól mondható rossznak a házassága?” szinte kivétel nélkül azt a választ kapom, hogy az első gyermek megszületése óta.

Nem szeretnék pszichológus kompetenciájába tartozó kérdéseket feszegetni, de elgondolkodtató, hogy a többség ugyanabba a zsákutcába fut bele... Pedig lenne belőle kiút, ha időben odafigyelnének a problémákra és lennének elég bátrak, hogy a megoldásában szakember segítségét vegyék igénybe. Nálam az első konzultáció alkalmával mindenkinek – aki hagyja – a kezébe nyomom egy nagyszerű pszichológus elérhetőségét, és akik veszik a fáradságot hogy elmennek,

nem szoktak visszajönni hozzám válóperes képviseletért. Minden gyermek teljes családban szeretne felnőni, ezért joggal várhatja el a szüleitől, hogy múltó érzelm-

változások, meggondolatlan kalandok, fellobbanó indulatok, hirtelen támadt összetűzések nyomán kialakult helyzet hatása alatt ne bontsák meg a család egységét, hanem próbálják azt minden eszközzel megmenteni. Családjogi ügyvédként elsődleges feladatommak tartom, hogy erősítsem a feleknek saját gyermekük sorsáért való felelősségérzetüket.

Másik elvem, hogy egy családjogi ügynél az ügyvéd szerepe a tájékoztatásra kell, hogy korlátozódjon, nem pedig a perbeli képviseletre. Egyrészt azért, mert az ember életének legfontosabb kérdéseiben nem ideális, ha egy kívülálló fórum – a bí-

róság – dönt, másrészt azért, mert ügyvédként nem vállalhatom fel azt a szerepet, hogy a kétségbeesett emberek bosszúhadjáratához jogi asszisztenciát nyújtsak. Döntőképes helyzetbe kell őket hozni a vonatkozó jogi háttér ismertetésével. Akik válófélben vannak, többnyire mélységesen utálják egymást, ami normális lelki folyamat, hiszen ha csak a szépre emlékeznenek, nem lennének képesek elválni. Ezt viszont tudatosítani kell bennük, és így mindjárt bocsánatos bűnként értékelhető a másik – egyébként minősíthetetlenül otromba – viselkedése, és méltónak találják arra, hogy engedjenek a követeléseikből a javára, márpedig ehhez hozzáállás nélkül nincs egyezség.

Tanácsom megbízóim számára: ha lehet, ne váljanak, hanem pszichológus szakember segítségével oldják meg a problémáinkat, mert minden gyermeknek apával és anyával kerek a világ. Ha mégis elképzelhetetlen a közös jövő és a gyermek érdekét sem szolgálja a házasság fenntartása, akkor ügyvédek bevonása nélkül – persze a vonatkozó jogi lehetőségek ismeretében egy konzultáció után – állapodjanak meg legalább azokban a kérdésekben, amelyekben a bíróság döntést vár tőlünk. Ha ez sem megy, akkor jönnek az ügyvédek, és az addig rossznak hitt kapcsolat olyan dimenzióba lép, ami a felek legrosszabb rémálmát is sokszorosan felülmúlja.

Szerencsére az utóbbi években egyre gyakrabban találkozom hozzám hasonló elveket valló kollégákkal, akik nem a megbízójuk vélt vagy valós sérelmeit igyekeznek kompenzálni a jog útvesztőjében fellelhető egyértelmű és kiskapu gyanús eszközökkel, hanem ők is egy kompromisszumos megoldás felé terelik az ügyfelüket. Az a véleményem, hogy senkit nem fog érdekelni 4–5 év múlva, ha az igazunkat jogerős határozat lobogtatásával ünnepeljük, mert a megbízó 5–10 kg-ot le fog fogyni és a depresszió tanügyi tüneteit hibátlanul fogja produkálni. Van, aki először azt hiszi viccelek, de hamar rájönnek, hogy még szépítettem is a történeten.

„Tanácsom megbízóim számára: ha lehet, ne váljanak, hanem pszichológus szakember segítségével oldják meg a problémáinkat, mert minden gyermeknek apával és anyával kerek a világ.”

Minden ügyfeletem az első konzultáció alkalmával tájékoztatom, hogy az én irodámban elsősorban a gyermekek érdekeinek védelmére törekszünk, és nem hagyunk utat olyan jellegű elképzeléseknek, hogy pl. a baráti körükben ők fizessék a legkevesebb tartásdíjat, mert most az a menő. Ezt akkor tudjuk megtenni, ha nem pereskedünk hosszú évekig, és a megbízó elfogadja, hogy engednie kell az eredeti elképzeléseiből az egyezség létrehozása érdekében. Határozott véleményem, hogy helyrehozhatatlan károkat okoz a gyermekek személyiségfejlődésében az, ha abban kell felnőniük, hogy a szülők pereskednek egymással értük, a tartásdíjukért, a láthatási órák számáért vagy a vagyonért. Tapasztalom, hogy elfogadható kompromisszumot az esetek 80%-ában lehet kötni!

A válóperek legcsúnyább fajtája, ha a gyermekelhelyezésért mindkét fél ringbe száll. Sok férfi keres meg azzal az aggódommal, hogy válni szeretne, de fél, hogy elveszíti a gyermekeit. Ilyenkor óriási hiba

„Nálam az első konzultáció alkalmával mindenkinek – aki hagyja – a kezébe nyomom egy nagyszerű pszichológus elérhetőségét, és akik veszik a fáradságot hogy elmennek, nem szoktak visszajönni hozzám válóperes képviselért.”

adni alá a lovat és arra hivatkozva, hogy a gyermek-anya kapcsolat egyenrangú az apa-gyermek kapcsolattal, belekergetni egy olyan perbe, aminek csak vesztesei lesznek. A gyermekek a szüleikhez egyformán kötődnek, egyformán szeretik őket, de a kapcsolat jellege – és ebből fakadóan az egyik szülő elvesztése miatti űr – esetenként más és más. A gyermekelhelyezés a családjog – és az érintettek életének – egyik legbonyolultabb területe. Számos tényezőt kell a saját magukkal elfogult feleknek, és ha ők nem jutnak egyezsége, akkor a bíróságnak figyelembe vennie. Nincs valós indoka azonban a férfiak azon féltelmének, miszerint az ő jogaik egy peres eljárás során csorbulnának, pusztán azért, mert férfiak. Ha a házasság alatt az apa és az anya együtt látták el a gyermekek körüli teendőket, megosztották a

családon belüli munkákat és a nevelésben is mindketten egyforma arányban részt vettek, akkor nem férhet kétség a felek egyenjogúságához. Ha viszont az apa egyetlen feladatot vállalt, az pedig a megélhetéshez szükséges pénz előteremtése, és az otthon töltött kevés időt sem házimunkával, vagy a gyermekek körüli teendőkkel töltötte, – hanem egyáltalán nem elítélendő módon kipihente a napi 10–12 órás munkanapokat – akkor bizony el kell fogadnia, hogy a gyermekek életében komoly válságot, bizonytalanságot idézne elő, ha a jövőben a mindennapi életük szerves részévé váló édesanyját ritkán láthatnák. Annak, hogy a gyakorlatban a gyermekeket többnyire az édesanyjánál helyezi el a bíróság, az az oka, hogy a hagyományos családmódel – amiben az édesapa szerepe a mindennapi problémák megoldásában minimális – általánosabb.

Az utóbbi években egyre gyakrabban fordulnak hozzám olyan nők, akik a szülést követő 1 év múltán visszaszálltak a karrierépítés mókuskerekébe és a gyermekek gondozása a nyolcórás apukára marad, aki ezt a szerepet tökéletesen be is tölti. Ők sajnos nehezebben fogadják el a tényt, hogy ha az elmúlt 3–4 év nagyobb részét töltötték az irodába mint otthon, akkor a gyermekeinek az okozna egész életükre kiható törést, ha az őket napi 20 órában gondozó édesapjukat kényszerülnének nélkülözni a mindennapok során.

Létezik egy jogintézmény, a közös szülői felügyelet, amit, ha a jogalkotók vagy a joggyakorlat kimunkálna, akkor akár a gyermekek érdekét szolgáló megoldások is születhetnének. Az Európai Unió kiemelten kezeli a szülői felelősség kérdését, és számos országában a bíróság a közös szülői felügyeletet kötelező erővel elő is írhatja, de az ottani szabályozások szerint ez nem jelenti azt, hogy a különélő szülő mindenbe beleszólhat, a nevelő szülő pedig mindezt tűrni lenne köteles. Magyarországon közös szülői felügyelet csak a felek egyező akaratnyilvánítása alapján jöhet létre, de sok esetben én ezt sem szoktam javasolni. Kizárólag azokban az esetekben működik ez a jogintézmény, ha a felek képesek a kommunikációra, valóban együtt szeretnének működni a gyermek érdekében, és nem arról van szó, hogy a különélő szülő minden kérdésben

Fotók: Bakcsy Árpád

Dr. Illés Blanka az ELTE Jogi Karán szerzett diplomát, majd ügyvédjelölti éveit a Mayer és Társa Ügyvédi Irodánál töltötte, ahol távközlési jogra szakosodott. Saját irodát 2005-ben nyitott, amely mára két ügyvéddel és két gyakor-nokkal, kizárólag családjogi és a hozzá kapcsolódó vagyoni jogi ügyekkel foglalkozik.

döntési jogot akar, de ha a gyermekkel például otthon kell maradni, mert az óvoda első évében minden második héten beteg, akkor az elől elzárkózik. Sajnos azt tapasztalom, hogy ritka, ha a különélő szülő valóban a gyermek életének részese akar lenni annak árnyoldalaival is, sokkal általánosabb, hogy az addig természetes irányítási jogait szeretné változatlan formában fenntartani. Ekkor az ügyvéd kötelessége, hogy a megbízója elképzeléseit objektív, külső személy szemével láttassa, és meggyőzze arról, mi az, ami a gyermekek érdekét szolgálja. Az, ha a felek között amúgy is meglévő konfliktusnak csatateret biztosítunk a közös szülői felügyeleti jog adta lehetőségekkel, azzal azt érjük el, hogy a válás kimondása ellenére a gyermekeknek nap mint nap ugyanabban a feszült légkörben kell felnőniük, aminek tarthatatlansága miatt döntöttek a felek a válás mellett. Ha van a szülők különválásának előnye a gyermek számára, akkor az csak az, hogy az egészséges személyiségfejlődéséhez elengedhetetlen nyugodt légkör helyreáll. Ezt a célt nem szabad soha szem elől téveszteni sem a feleknek, sem az ügyvédnek, e körben kompromisszumot kötni nem lehet.

dr. Illés Blanka

A hazai büntetőeljárás az uniós elvárások kereszttüzeiben

Amíg az anyagi büntetőjogok harmonizációja egyértelműen kimutatható az EU-ban, addig ez a büntetőeljárás jogánál nem ilyen egyértelmű. Bár az emberi jogok térhódítása, a nemzetközi fórumok előtti kikényszeríthetősége, a nemzetközi egyezmények és a nemzetközi szervezetek szerepének erősödése Európában azzal jár együtt, hogy fokozatosan átalakulnak, illetve közelednek egymáshoz a tagállamok büntetőeljárásai, ez a folyamat azonban nehézkesen megy végbe. Ennek több oka ismeretes. Egyrészt az egységesítést akadályozza, hogy különböző történelmi hagyományokra épülő eljárásokról van itt szó, másrészt pedig a tagállamok is féltve őrzik a szuverenitásukat ezen a területen. Farkas Ákost arról kérdeztük, hogy vannak-e uniós elvárások az egyes államokkal szemben, illetve a magyar büntetőeljárás megfelel-e ezeknek.

Sajnos nem mindig lehetséges a különböző jogrendszerek közötti összhang megteremtése, mivel a helyi igazságszolgáltatási szervezetek különféle modellekhez tartoznak. Ezen túlmenően, a tagállamok valóban féltékenyen őrzik ezt a területet, és talán itt ragaszkodnak a leginkább ahhoz, hogy a szabályozás külső hatásaitól érintetlen maradjon. Valóban, a szuverenitás megőrzésének mintegy utolsó védőbástyájaként tekintik a büntetőjog világát. Ugyanakkor, ma már az egyes államok nem definiálhatnak olyan bűncselekményeket, amelyek a közösségi jog szabályaival ellentétesek. Ezen túlmenően, nemcsak a bűncselekménnyé nyilvánításnak vannak korlátai, hanem a felelősségre vonásnak és a büntetésnek is. A büntetőeljárás területén is megjelen-

nek azok a kötöttségek, amelyeket a tagállamoknak be kell tartaniuk. Úgy tűnik, hogy jelenleg az I. pilléres együttműködés nagy ellenállást váltana ki, ezért a jogharmonizáció a III. pillérhez kötődik.

Kimutatható-e konfliktus a hazai büntetőeljárás jog és az uniós elvárások között?

Kevés olyan terület van, ahol a konfliktus kimutatható, ahol a magyar államot elmarasztalhatnák valamelyik nemzetközi egyezmény megsértése miatt. Inkább az a gond, hogy van néhány olyan EU egyezmény, pl. az 1995. évi, az EK pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, illetve ennek kiegészítő jegyzőkönyvei, amelyeket Magyarország még mindig nem ratifikált, holott egyes rendelkezéseit jogszabályok

megalkotásánál figyelembe vette. Úgy érzem azonban, hogy a hatályos eljárási jog alapvetően az európai elveket szolgálja, és megfelel a jogállam eszméjének, ezen belül is a humanizáció követelményrendszerének. Több tekintetben túl is teljesíti azokat.

Mit ért a jogállamiság, illetve a humanizáció alatt?

A jogállam eszméje meghatározott jogelveket feltételez. Ezek: az államhatalom jogi legitímációja, az egyén alapjogai, az egyéni elbírálás elve, a hatalmi ágak szétválasztása, a törvényeknek megfelelő jogalkalmazás és a minőségi jogvédelem. Humanizáció alatt értem az emberi jogok fokozottabb figyelembevételét, ezen belül is főleg azt, hogy az utóbbi években gyarapodtak a védői jogok: az ügyvéd korán bekapcsolódhat a büntetőeljárásba, erőteljesebben érvényesül a jelenléte és az indítványtételi joga. Bővült az iratok megismerésének lehetősége is. A jogelvek mára társadalmi értékekké váltak, és a garantált emberi jogok nem rendelkeznek alá, magasabb érdekekre hivatkozva sem, más alkotmányos érdekeknek. A büntetőeljárásnak ugyanakkor nemcsak jogszerűnek, hanem alkotmányosnak is kell lennie.

Miben különbözik a jogszerű és az alkotmányos eljárás?

Az alkotmányos eljárás további elveknek a betartását jelenti. Ide tartozik pl. a ne bis in idem elve, az ártatlanság vételeme, az ingyenes jogsegélyhez való jog, az arányosság elve, a bizonyítási tilalmak figyelembevétele, a nyilvánosság, a közvetlenség, a bírói meghallgatáshoz való jog stb.

Fotók: Hudák László

Korábban említette a védői jogok bővülését, most pedig a közvetlenség elvét. Nem érzi úgy, hogy a hatályos Be. ezen a területen kritizálható? Arra gondolok, hogy a törvény elég tág körben engedi meg a korábbi vallomások felhasználhatóságát, és ezzel korlátozza a közvetlenség elvének megvalósítását. A vádlott korábban gyanúsítottként tett vallomásának felhasználhatóságára vonatkozó szabályok ugyanis alig változtak az új Be.-ben. Sőt, a hatályos jogszabály azt is megengedi, hogy a vádlottnak tanúi minőségében tett vallomását, valamint a más eljárásban tett terhelti vallomását is felhasználhatja a bíróság.

A közvetlenség elvét csorbítják a tanúk védelmét, illetve a sértettek és a tanúk kíméletét célzó rendelkezések is. Gondolok itt a különösen védett tanúra, akinek a személyéről a védő és a terhelt nem szerezhet tudomást, és a tárgyaláson sem hallgathatók ki. Nem hallgatható ki továbbá az a tanú sem, aki a tárgyalás időpontjában a 14. életévét nem töltötte be. A nyomozó hatóság és az ügyész engedélyezheti azt is, hogy a tanú a nyomozás során ne szóban, hanem írásban tegyen vallomást, és a bíróság ilyenkor a tanú kihallgatása helyett írásos vallomását felolvashatja. A bíróság engedélyezheti azt is, hogy a tárgyaláson korábban már vallomást tett tanú később ne jelenjen meg újra, hanem írásban tegyen vallomást.

A közvetlenség visszaszorulása, az előzetes eljárásban keletkezett iratokra támaszkodó bírósági eljárás nem csupán magyar, hanem általában az európai büntetőeljárásokra jellemző tendencia. A magyar szabályozás ehhez képest sokkal liberálisabb. A védői jogok gyakorlása ellensúlyozza ezt a közvetettséget. Széles körű jelenléti, kérdezési, észrevételezési és indítványozási joga nyomozásba történő bekapcsolódásától kezdődően komoly lehetőséget ad számára a tényállás alakítására. Kétségtelen tény, hogy ezeket a lehetőségeket a gyakorlatban annak javára használják fel a leghatékonyabban, akinek meghatalmazott védője van. A tanú írásbeli vallomását illetően pedig az a véleményem, hogy kiküszöbölheti a szó szerinti jegyzőkönyvezés, illetve a vallomás hang-, vagy képrögzítő eszközre történő felvételét, valamint a tanú kihallgatásáról készített jegyzőkönyvekkel kapcsolatban leggyakrabban hangoztatott hiányosságot: a kihallgatást végző személy ügyről vallott felfogásának – akár önkéntelen, akár szándékosan – a tanú szájába adását.

Ehhez kapcsolódóan szeretném megjegyezni, hogy célszerű lenne, ha a magyar Be. legalább a gyanúsított vallomásának kép- és/vagy hangrögzítőre történő felvételét kötelezővé tenné. Ez számos problémát küszöbölhetne ki, mint pl. a vallomás hitelt érdemlőségével kapcsolatos gyakori kifogásokat. A kép- és hangrögzítés Európában jelenleg egyedül az Egyesült Királyságban kötelező, de az Atlanti-óceán túloldalán az USA-ban is terjedő gyakorlat.

Említette, hogy más európai büntető-eljárási törvények kevésbé megengedők, mint a magyar. Miben nyilvánul ez meg?

Engedje meg, hogy néhány példát említek. A legújabb osztrák büntető perrendtartás azt sem teszi lehetővé, hogy a védő a gyanúsított kihallgatásánál jelen legyen, nem hogy kérdezhesen. A lengyel Be. rendelkezései szerint a fogva lévő gyanúsított védőjével csak ellenőrzés mellett érintkezhet. Angliában és Walesben a gyanúsítottnak, illetve védőjének már az első rendőrségi kihallgatás során közölni kell, hogy mire építi a védekezését (pl. kóros elmeállapot, kényszer, jogos védelem). Ha védekezését csak az eljárás későbbi szakaszában közli, vagy eredeti védekezését megváltoztatja, alapot adhat a bíróságnak arra, hogy ezt a vádlott bűnössége melletti érvként értékelje.

„A tanú írásbeli vallomását illetően pedig az a véleményem, hogy kiküszöbölheti a szó szerinti jegyzőkönyvezés, illetve a vallomás hang-, vagy képrögzítő eszközre történő felvételét, valamint a tanú kihallgatásáról készített jegyzőkönyvekkel kapcsolatban leggyakrabban hangoztatott hiányosságot: a kihallgatást végző személy ügyről vallott felfogásának – akár önkéntelen, akár szándékosan – a tanú szájába adását. Ehhez kapcsolódóan szeretném megjegyezni, hogy célszerű lenne, ha a magyar Be. legalább a gyanúsított vallomásának kép- és/vagy hangrögzítőre történő felvételét kötelezővé tenné.”

Ugyanez a helyzet akkor is, ha a gyanúsított a vallomást megtagadja, holott ehhez joga van. A holland büntetőeljárásban a tárgyaláson csak akkor folytatnak bizonyítást, ha a vádlott, illetve védője a vádirat ellen kifogást terjeszt elő. Ennek hiányában a nyomozás iratai képezik az ítélet alapját. Svédországban, ahogy egyik svéd bíró ismerősöm felvilágosított, a tárgyaláson egyenesen a bűnösség vélelme érvényesül. A svéd büntető tárgyaláson a bíróság hivatalból nem vesz fel bizonyítást. Ha a védelem nem terjeszt elő a váddal szemben bizonyítási indítványt, akkor a bíróság a váddal egyező ítéletet hoz.

Ha az EU tagállamai között ilyen lényeges különbségek vannak garanciális szabályok tekintetében, hogyan lehet az eljárási szabályokat közelíteni egymáshoz, miképp lehet felhasználni egy másik országban keletkezett bizonyítékot, illetőleg a kölcsönös elismerés elve hogyan alkalmazható?

Ez csak akkor jelent komoly gondot, ha a bizonyítékot felhasználó ország büntető-eljárási törvénye magasabb szintű, illetve több garanciális szabályt tartalmaz, mint azé, ahonnan a bizonyíték, pl. a tanúvallomás, terhelti vallomás származik, és a bizonyítékot nem az országok közötti két vagy többoldalú jogsegélyegyezmények alapján szerezték be. A jogsegély típusú együttműködésen túl a másik államban beszerzett bizonyítási eszközök felhasználhatóvá tétele érdekében, többféle eszköz alkalmazhatunk. Az egyik, a bizonyítási szabályok harmonizálása, közelítése, amelynek során a tagállamok összehangolják, közös nevezőre hozzák eltérő rendelkezéseiket. Mára már egyértelműnek tűnik, hogy ez a legnehezebben járható út, és ezt a tagállamok többsége nem is pártolja. A másik, ha a bizonyítási eszközöket megfigyeltjük bizonyos, minden állam által elfogadható minimumkövetelményeknek. Ilyenek lehetnek például, hogy a külföldi bizonyítási eszköz az adott külföldi állam jogrendje – ezen belül büntetőeljárási szabályai – szerint törvényesen felvett bizonyítási eszköz legyen, az eljárás során tiszteletben tartsák az alapvető emberi jogokat, valamint a két összehasonlítandó állam eljárási rendszere alapvető szinten harmonizáljon egymással. Hangsúlyozni kell, hogy a harmonizáció nem az egyes jogszabályi rendelkezések szintjén elvárás – nyilvánvalóan nem lehetnek a két ország jogában pontosan megegyező rendelkezések –, hanem az eljárásban biztosított garanciák szintjén.

Dr. Farkas Ákos ügyvéd és a Miskolci Egyetem intézetigazgató egyetemi tanára. Nagykátán, 1954-ben született. 1980-ban szerezte meg diplomáját az ELTE Állam-és Jogtudományi Karán, majd 1982-ig a Jászberényi Városi és Járási Ügyészség fogalmazója volt. Ezt követően kezdett el oktatni, és ügyvédként eljárni. Szakterülete a büntetőeljárás jog, ezen belül is az európai büntetőjogi együttműködés. Hobbija a kerékpározás, a kirándulás, a művészet- és kultúrtörténet, de szeret olvasni, és zenét is sokat hallgat.

Ennek az egyenértékűségi tesztnek az elvégzése azonban nemcsak a külföldi állam hatályos bizonyítási jogának és az ezzel kapcsolatos joggyakorlatnak és szaknyelvnek alapos ismeretét feltételezi, hanem az eljárás elhúzódtatását is eredményezheti. Ha az adott állam minimumkövetelményeiken túlmenő megfelelést is megkíván, az eljárás még bonyolultabbá is válhat.

Ugyanakkor az is igaz, hogy európai szinten elfogadott és alkalmazott minimumkövetelmények jelenleg nincsenek. A harmadik, ennél jóval egyszerűbb elv, ha a másik államban beszerzett bizonyítékot a

büntetőügyben eljáró állam különösebb vizsgálat nélkül elismeri. Ez az államok között nagyfokú bizalmat feltételez. Az EU-ban ezt az elvet testesíti meg a kölcsönös elismerés elve, amely a büntetőügyekben történő együttműködésben is egyik meghatározó – bár vitatott – elvvé vált.

A kölcsönös elismerés elve komoly kihívást jelent a tagállami szuverenitás előtt is, hiszen az egységes európai térségben olyan tagállami bírósági határozatok válnak végrehajthatóvá, amelyek nem Európa szerte általánosan elismert jogszabá-

lyokon és ugyanazokon a garanciális rendelkezéseken alapulnak.

Ennek a problémának a nyilvánvaló jele, hogy a kölcsönös elismerés elve az elmúlt néhány év során összesen négy elfogadott kerethatározatban jelent meg. Az egyik a pénzmosásról, valamint a bűncselekményekhez használt eszközök és az abból származó jövedelem azonosításáról, felkutatásáról, zárolásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló 2001. június 26-i kerethatározat. A másik az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló 2002. június 13-i kerethatározat, a harmadik a bűncselekményekre vonatkozó bizonyítékok és bűncselekmény eredményeként létrejövő vagyon zárolásáról szóló 2003. július 22-i kerethatározat. A negyedik pedig a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-én elfogadott kerethatározat. A Lisszaboni szerződés is ezt az elvet teszi a bűnügyi együttműködés közös elvévé. Igaz, ennek az elvnek az érvényesülését a szerződéssel kapcsolatos írországi népszavazás eredménye, amelyben a nemek kerültek többségbe, egy időre megakasztotta.

dr. Kiss Anna

XO Bistro

A belváros és az üzleti negyed szívében, az egykori – 1868-ban épült – Pannónia Szálló Griff éttermének helyén az Astoriánál nyitotta meg kapuit az XO Bistro.

HAGYOMÁNY

ez az elegáns, klasszikus századfordulós (szecessziós) és modern stíluselemekkel berendezett étterem és kávézó, igazi világvárosi hangulatot áraszt, udvarias kiszolgálást nyújt, könnyed eleganciát tükröz.

STÍLUS

a Pesti polgári kávéházak és a korszerű elegáns éttermek napszakonként változó és megújuló, valamint a szezonalitást követő egyedi ajánlatokkal várjuk vendégeinket.

Menü ebéd: 1090 – 1960 Ft
Vacsora: 2000 – 5000 Ft
Borok: 1200 – 3800 Ft

MINŐSÉG

az XO Bistro egyedi harmóniájával, különleges látványkonyhájával, hagyományos magyaros és klasszikus nemzetközi menükkel, halételekkel és egyéb specialitásokkal, valamint széles borkínálatával várja kedves vendégeit.

Nyitvatartása: H-P: 08.00–24.00-ig, Szo: 11.00–24.00-ig

tel: 06-1/411-01-11 • web: www.xobistro.hu

Bíróági, hatósági határozatok itthon és külföldön

Az Európai Unióhoz és a schengeni övezethez való csatlakozásunk óta egyre könnyebb külföldre utazni, külföldön munkát vállalni, ott élni, így a magyar állampolgárok is egyre gyakrabban lesznek alanyai külföldi hatóságok, illetve bíróságok eljárásainak. Az ilyen eljárások során született határozatok magyarországi elismertetésének szabályai azonban gyakran nem elég világosak.

Hogyan került közelebbi kapcsolatba a témával?

Egy olasz ügyvéd talált meg a honlapomon keresztül, aki segítséget kért egy ügyben. Az általa képviselt olasz férjet tartásdíjra perelte magyar felesége, noha olasz ítélet volt, amely kimondta, hogy a férj nem apja a gyereknek. Végül kalandos körülmények között megnyertük Magyarországon a pert. Tájékoztatót kértem a témában az Igazságügyi Minisztériumtól, valamint a Külügyminisztériumtól is, de a számomra szükséges részletességgel nem tudtak segítséget nyújtani. Akkor olvastam utána a kérdésnek, és találtam meg a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendeletet (tvr.), amely a kérdéskört szabályozza.

Milyen ügyekben hoznak határozatokat külföldi bíróságok magyar állampolgárokkal szemben?

Határozatot nem kizárólag bíróság, hanem más hatóság is hozhat, azaz nem csak bírói fórum, hanem adott esetben külföldi igazgatási szerv is. Ezen határozatok elismerésének módját szintén szabályozza a tvr. Általában a szerződések joga, családjog, munkajog azok, amik igen szerződéses lehetnek. Gyakorlatilag az életben előforduló minden polgári jogi jogviszony előfordulhat. A tvr. az elnevezéséből is fakadóan a magánjogi jogviszonyokat, azaz a civil jogot szabályozza, büntetőjogi kérdéseket nem érint.

A törvényerejű rendelet csak a természetes személyekre vonatkozik, vagy kiterjed a gazdasági társaságokra is?

A tvr. a személyek jogát szabályozza. Ebbe a kategóriába a természetes személyeken kívül a jogi személyek is beletartoznak. A jogi személyek keletkezése, létezése, megszűnése vagy akár tagjainak egymás

közötti jogviszonya a nemzetközi kereskedelemben napi probléma, és rendkívül fontos, gyakorlati kérdés. Míg természetes személyek személyes jogának alapja elsősorban a természetes személy állampolgársága, másodsorban lakóhelye, addig jogi személy személyes jogának – honosságának – alapját elsősorban az adja, hol jegyezték be az adott társaságot. Másodsorban pedig, hogy hol található a társaság székhelye. A jogi személy jogképességét, gazdasági minőségét, tagjainak egymás közötti jogviszonyait a személyes joga szerint kell elbírálni.

Milyen államok bíróságai, illetve hatóságai hozzák a hazánkban elismertetni kívánt határozatokat?

A kérdés megválaszolása egészen messzire vezetne, hiszen az adott állam létének, fennálltának igazolása egyrészt nemzetközi közjogi kérdés, ami kívül esik vizsgálódásunk tárgykörén, másrészt viszont, amennyiben feltesszük, hogy az állam létét – a lakosság és terület mellett – elsősorban szuverenitása igazolja, nem zárható ki, hogy egy adott térség „államnak” tekintse magát és ekként gyakorolja fennhatóságát területére és lakossága felett. Minthogy a világ összes országának jogrendjéhez és kultúrájához illeszkedő szabály nem alkotható, a tvr. a magyar eljárási és anyagi jogi szabályokat adja meg keretül, a külföldön született határozat elismerhetőségének feltételeként. Egy időben kell teljesülnie annak az öt feltételnek, hogy az elismerés nem ütközik a magyar közrendbe, az ítélettel érintett személy részt vehetett az eljárásban, az ítéletet olyan eljárásban hozták meg, amely a magyar eljárási jog alapvető elveit súlyosan nem sértette, ugyanaból a ténybeli alapról származó ugyanazon jog iránt azonos felek között magyar bíróság

előtt pert még nem indítottak, illetve ugyanaból a ténybeli alapról származó ugyanazon jog tárgyában magyar bíróság azonos felek között korábban jogerős ítéletet még nem hozott. Az utóbbi két eset: a folyamatban lévő magyarországi per, illetve az adott ügyben korábban meghozott magyarországi ítélet hiányát jelenti.

Milyen esetekben kötelezőek a külföldön hozott ítéletek és határozatok? Mikor nem?

A külföldi határozat elismerését magyar hatóságok előtt kifejezetten kérelmezni kell. Az elismerésre irányuló kérelem tárgyában született döntés függvényében lesz kötelező az ítélet. Az elismerhetőség kérdésének szempontjait a tvr. az alábbiakban összegzi:

Nem ismerhető el olyan ítélet, amelyre nézve magyar bíróságnak kizárólagos joghatósága van, kivéve a házassági bontást, ha az elismerését a magyar állampolgár volt házastárs kéri.

El kell ismerni viszont az olyan ítéletet, ahol a magyar bíróság joghatósága eleve kizárt.

El kell ismerni továbbá az olyan ítéletet is, amelyet olyan bíróság hozott, amely a magyar joghatósági szabályok szerint is eljárhatott volna, amely jogerős, illetve amely vonatkozásában a viszonyosság az ítéletet meghozó ország és Magyarország között az igazságügyi és rendészeti mi-

Dr. Tokár Tamás 1999-ben diplomázott a Miskolci Egyetem Jogi Karán. Rövid és kalandos közigazgatási kitérő után, 2003 óta ügyvéd. Az érdekes, kihívást jelentő ügyeket kedveli és keresi. Angolul beszél. Szabadidejében szívesen gitározik.

niszter kötelező érvényű nyilatkozata alapján fennáll.

Egy külföldi ítéletnek vagy hatósági határozatnak tehát – nemzetközi szerződés hiányában – 8 konjunktív kritériumnak kell egyszerre megfelelnie, hogy azt magyar bíróság előtt el lehessen ismertetni.

Van-e jelentősége annak, hogy ezeket a döntéseket EU-s, illetve az EU-n kívüli államok bíróságai, hatóságai hozzák? Számunkra, magyarok számára mindenképpen, hiszen az Európai Unió tagjai vagyunk. Így amennyiben másik állam állampolgára, vagy máshol bejegyzett cége érintett a velünk, vagy cégünkkel kötött ügyletben, vagy bármely más magánjogi jogviszonyban; az az elsődleges eldöntendő kérdés, hogy EU tag-e a másik ország, és ha igen a válasz, van-e közösségi norma az adott kollízió rendezésére. Amennyiben van, annak használata kötelező. Fentiek hiányában a kollízióban érintett két ország közötti nemzetközi szerződés léte esetén a szerződésben foglaltak szerint kell eljárni a kollízió feloldása érdekében. Ha sem EU-norma, sem kétoldalú szerződés nem adott, a viszonyosság, azaz a kialakult gyakorlat oldja fel a két érintett állam jogrendje közti kollíziót. A viszonyosság kérdésében az igazságügyi és rendészeti miniszter nyilatkozik, amely nyilatkozathoz minden hatóság és bíróság köteles „tartani magát”.

Megváltoztathatja ezen ítéleteket, határozatokat a magyar bíróság? Ha igen, milyen irányban?

Ha a határozat elismerhető (és el is ismertetik), akkor nyilván a külföldi ítélet lesz alkalmazandó, tehát nincs helye a megváltoztatásának. Ha nem ismerhető

el, vagy nem ismertetik el, akkor a magyar hatóság eljárását követően születhet az ügy érdemében a külföldi ítélethez képest – részben vagy egészben – más döntés.

A felek által kikötött külföldi bíróság ítélete minden esetben kötelezi a feleket? A kikötés korlátozható, érvényteleníthető?

Külföldi vagyoni jogi határozat esetében, ha külföldi bíróság joghatósága a felek kikötésén alapult, a felek eljáró bíróság meghatározására irányuló egyezsége csak akkor eredményezheti viszonyosság hiányában is az elismerést, ha a megállapodás írásos, vagy egyébként megfelelt a felek üzleti szokásának.

Érvénytelen a felek eljáró bíróság és jog meghatározására irányuló egyezsége, amennyiben az a fogyasztási szerződés vonatkozásában a fogyasztói, illetve a munkaszerződés vonatkozásában a munkavállalói jogok érvényesítésének korlátozását eredményezné, azaz a megállapodás a fogyasztót vagy a munkavállalót a külföldi – megállapodásban foglalt – jog szerint kedvezőtlenebb helyzetbe hozná, mint itthon volna. Ilyenkor tehát megállapodás esetében is csak akkor ismerhető el a külföldi ítélet, ha – az egyébként érvénytelen – kikötést a két ország közötti viszonyosság alátámasztja.

„Egy időben kell teljesülnie annak az öt feltételnek, hogy az elismerés nem ütközik a magyar közrendbe, az ítélettel érintett személy részt vehetett az eljárásban, az ítéletet olyan eljárásban hozták meg, amely a magyar eljárási jog alapvető elveit súlyosan nem sértette, ugyanabból a ténybeli alaphoz származó ugyanazon jog iránt azonos felek között magyar bíróság előtt pert még nem indítottak, illetve ugyanabból a ténybeli alaphoz származó ugyanazon jog tárgyában magyar bíróság azonos felek között korábban jogerős ítéletet még nem hozott.”

dr. Kovács Zsolt

Mediáció a büntetőjogban

Milyen szerepet tölt be egy büntetőügyben a mediátor?

A büntetőjogban alkalmazható mediáció új lehetőség az ügyvédek számára, a törvényi rendelkezés alapján ilyen tevékenység ellátására 2008. január 1. napjától van egyáltalán lehetőség. Bár maga a büntetőügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről szóló 2006. évi CXXIII. törvény már egy évvel korábban hatályba lépett, de az eltelt több mint egy évben ezt a tevékenységet a párfogó felügyeleti szolgálat látta el kizárólagosan. Ez az eljárás alapvetően állami feladat, végrehajtását, koordinációját az Igazságügyi Minisztériumon belül az Igazságügyi Hivatal végzi. A büntetőjogban alkalmazható közvetítői eljárásnak kettős célja van: elkövetői vonatkozásban az általános büntetőjogi prevenció, a sértetti oldalon pedig a bűncselekménnyel okozott vagyoni hátránnak a reparálása, annak valamilyen helyrehozása.

Ezt, a törvény megfogalmazása szerint, a büntetőeljárást lefolytató szervektől – ügyészség, bíróság – független személy (közvetítő) közbejöttével a terhelt és a sértett közötti konfliktus rendezését eredményező megállapodás létrehozása biztosítja.

A közvetítőnek kettős szerepe van. Az egyik, hogy az elkövetőt szembesítse azaz, mit követett el, de nem feltétlenül annak büntetőjogi vonzatával, hanem azzal, hogy a sértettnek a magánéletében, a mindennapi életben, a családjához való viszonyában milyen hátrányokat okozott az a cselekmény.

Másrészt pedig a sértetti oldalon nagyon fontos, hogy a sértett is érezze azt a megbánást az elkövető részéről, ami alapján ez a megállapodás létrehozható. (Ezt tükrözheti például a megállapodásban az, hogy az elkövető vállalja sérülés esetén a taxi költségeket, hogy a sértett el tudjon jutni a gyógykezelésekre, vagy esetleg saját gépkocsiján viszi el oda.)

A Btk. 36. §-a nevesíti a tevékeny megbánást. E szerint nem büntethető, aki a személy elleni, közlekedési, vagy vagyoni elleni, háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekménnyel okozott kárt a sértettnek közvetítői eljárás keretében megtérítette vagy a bűncselekmény káros következményeit egyéb módon jóvátette. Korlátlanul enyhíthető, ha a büntetés 3 évet meghaladó, de 5 évet nem meghaladó szabadságvesztés.

Akik ki vannak zárva ebből az eljárásból, azok a többszörös vagy különös visszaesők, a cselekményt bűnszervezetben elkövetők, ha halált okozott a bűncselekmény, illetve ha próbaidő alatt követték el a bűncselekményt.

A fiatalkorúakra is vonatkozik bizonyos plusz könnyítés akkor, ha a fiatalkorú az 5 évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekménnyel okozott kárt a sértettnek közvetítői eljárás keretében megtérítette vagy a bűncselekmény káros következményeit egyéb módon jóvátette.

Mind a két felet, személyiségi jogait védeni kell az eljárás során, amit nehezíthet, ha zárt adatkezelés történt a megelőző eljárásban, mert így nehéz polgárjogi megállapodást összehozni, illetve kizárni az elkövetővel szemben a későbbi, további igény érvényesítését.

A közvetítői eljárásban is lehet olyan eset, amikor mind a két félnek jogi képviselője, illetve védője van, ekkor bizonyos szempontból könnyebb a közvetítői tevékenység ellátása.

Feltevődik még büntetőügyeknél a polgári jogi igény érvényesítése, az, hogyan viszonyul ez a közvetítői eljárás során kötött megállapodáshoz, a biztosító által esetlegesen térített összeghez, illetve az esetleges egyéb peres út érvényesítéséhez.

Ebből következően, amennyiben a közvetítői eljárás keretén belül egy polgári megállapodás létrejön, akkor annak az elkövető számára is biztonságot kell nyújtania, hogy ezzel véget ért az ügy, és további igényekkel nem találkozhat.

Ebből adódik, hogy olyan ügyvédek közreműködésére van szükség, akik mind a két területen, polgári jogi és büntetőjogi területen is jártassággal bírnak.

Fotó: Hudák László

Az utóbbi időkben gyakoribb a nemzeti, etnikai, faji, vagy vallási csoport elleni erőszak, melynek során szintén alkalmazható a közvetítői eljárás. Ez tipikusan egy olyan cselekményfajta, ahol a mediációs tevékenységnek jelentősége lehet, mert adott esetben talán egy bőrfejűt is meg lehet győzni arról, hogy nem az a megfelelő magatartás, hogy megrugdossuk a másikat azért, mert más etnikai csoport-hoz tartozik.

A magánlaksértés, rágalmazás, becsület-sértés is kifejezetten olyan jellegű cselekmények, melyek esetében a közvetítői tevékenység alkalmazása a már említett célok megvalósítását nagymértékben elősegíti, különösen, ha később a kapcsolat az elkövetéstől az eljárás lefolytatásán keresztül annak befejeződéséig esetleg normalizálódik a felek között.

Különösen célszerű a közvetítői tevékenység a közlekedési bűncselekmények (járművezetés tiltott átengedése, járművezetés ittas vagy bódult állapotban, cserbenhagyás), személy elleni bűncselekmények (testi sértés, segítségnyújtás-, gondozás elmulasztása), a szabadság és az emberi méltóság elleni bűncselekmények (kényszerítés), az élet, testi épség, egészség elleni bűncselekmények esetében.

Én magam 2002-ben, amikor az ügyvédek részére lehetővé vált a polgári jogban a közvetítői tevékenységben való részvétel, akkor az elsők között jelentkeztem, főként azért, mert tudtam azokról a külföldi tapasztalatokról, amelyek pozitívak voltak, másfelől családjoggal is elég sokat foglalkoztam.

Magát az eljárást ki kezdeményezheti?

A büntetőeljárás során magát az eljárást kezdeményezheti hivatalból az ügyész, de kezdeményezheti indítvány alapján a sértett, illetve a gyanúsított és a védője is. Az eredménye ezeknek az indítványoknak az lehet, hogy maximum 6 hónapra egy alkalommal az eljárást felfüggesztik, és közvetítői eljárásra utalják.

Az eljárást a bíróság is jogosult felfüggeszteni a közvetítői eljárás lefolytatása érdekében.

Az eredménye egy közokiratba foglalt megállapodás és a befejezése maga a teljesítés. Részteljesítés, vagy huzamos teljesítés esetén a teljesítés megkezdése után az eljárás befejezése kérelemre történik. Abban az esetben, ha eredménytelen a közvetítői eljárás, akkor folytatódik a büntetőeljárás a maga menete szerint. Erről az eljárásról, illetve annak befejezéséről a közvetítőnek jelentést kell készítenie, melyet az ügyésznek, a bíróságnak,

„Különösen célszerű a közvetítői tevékenység a közlekedési bűncselekmények (járművezetés tiltott átengedése, járművezetés ittas vagy bódult állapotban, cserbenhagyás), személy elleni bűncselekmények (testi sértés, segítségnyújtás-, gondozás elmulasztása), a szabadság és az emberi méltóság elleni bűncselekmények (kényszerítés), az élet, testi épség, egészség elleni bűncselekmények esetében.”

illetve minden résztvevőnek megküld. Tudomásom szerint a mediációs eljárások kb. 85%-a a megállapodás aláírásával eredményesen fejeződik be.

Vannak-e külföldi büntetőeljárások kapcsán tapasztalatai?

Magyar állampolgárok által külföldön elkövetett bűncselekmények kapcsán – a családtagok „segítőjeként” szereztem némi bepillantást az ausztriai büntetőeljárásba. Azt tapasztaltam, hogy nagyon gyorsak az eljárások, az őrizetbe vételtől számítottan gyakran 3–4 hónap alatt az egész büntetőeljárás lezajlik, nincs olyan – gyakran felesleges – részletekbe menő nyomozati munka, mint nálunk. Természetesen ott is azonnal védőt rendelnek ki, bár ilyenkor nyelvi probléma merülhet föl, de természetesen tolmácsot is bevonnak az eljárásba.

A leggyakoribb az osztrákok által turista-bűnözésnek nevezett bűnözési forma, amikor például magyar fiatalok leviszik hölgyismerőseiket Olaszországba dolgozni (például a vendéglátóiparban), és hazafele tartva lakást, autótak törnek fel, vagy csak kifejezetten ilyen céllal utaznak ki, hogy

vagyon elleni bűncselekményeket kövesse el. Nagyon gyakran fellebbezni sem volt érdemes egy-egy ilyen ügyben, mert egy büntetlen előéletű terhelt 4–5 hónap szabadságvesztés büntetéssel megúszhatta, azaz az első fokú ítélet után szinte azonnal szabadulhatott.

2007-ben Ön volt a mediációról szóló konferencia egyik szervezője. Terveznek az idén is hasonló konferenciát?

A konferencia egyik témája az volt, hogy 2008 januárját követően az ügyvédek milyen módon, milyen feladatokkal és feltételek mellett, milyen szervezeti megoldások révén csatlakozhatnak a büntetőeljárások során a közvetítői tevékenységhez.

Az Igazságügyi Hivatal beszámolt arról, hogy a törvény hatálybalépése óta megegyőenként hány eljárást folytattak le, milyen eredménnyel, milyen tapasztalatokkal.

Érdekes módon ez tavaly Veszprém és Baranya megyében, illetve Budapesten volt kiemelkedő, a többi megyében viszonylag kevés eljárás indult. Ezeket főként az ügyészség indította, de a bíróságok is jelentős számú eljárást kezdeményeztek.

Az ügyek összetételük szerint alapvetően a vagyon elleni bűncselekményekre terjedtek ki, ezek között is főként a sikkasztás, csalás miatti eljárásokra.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara is képviseltette magát a konferencián, hiszen a polgári jogi területen folytatott közvetítői tevékenység fokozott jelentőséggel bír a mediáció terén.

Az addigi törvényalkalmazással kapcsolatos tapasztalatokat, az ügyvédi oldalról az esetleges elvárásokat, lehetőségeket, kérdéseket, kételyeket vetettük fel.

Remélhetőleg az idén ősszel is sor kerülhet hasonló konferenciára, melyen már a büntetőügyekben szerzett első tapasztalatokat is elemezhetjük.

dr. Pál Edith

Dr. Sebestyén Tamás 1957-ben született, 1981-ben a Szegedi JATE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett jogi diplomát. Ügyvédjelöltként a 35. sz. Ügyvédi Munkaközösségben dolgozott.

1984 óta az Ügyvédi Iroda tagja, illetve egyéni ügyvéd. 2002 óta foglalkozik mediációval. Szakterülete a családjog, büntetőjog, társasági és cégjog, öröklési jog, polgári jog.

2007 óta a Budapesti Ügyvédi Kamara Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának tagja. Autóiban az Audi, óráiban a Tissot a kedvence. Kedvenc étterme a rönöki Székely Tanya Csárda, étele a Tournedos Rossini, amit maga is nagyon ízletesen el tud készíteni. Komoly könyv- és óragyűjteménye van. Folyékonyan beszél németül. Hobbija a szörf, a sí és a mindennapi robogózás. Zenében a tradicionális jazz, a dixie, Sterbinszky, Elvis, a Kekszy együttes, komolyzenében Mozart a kedvence.

Ügyvéd lilában

„Ügyészként dolgoztam 10 évig, utána mentem az Újpest FC Kft.-hez, ahol egy ideig a klub jogtanácsosa, majd ezzel párhuzamosan az ügyvezető igazgatója is voltam. Ezen tisztemről tavaly év végén lemondtam, 2008. január 4-e óta nem vagyok ügyvezető igazgatója a cégnek. Ezek után nagy fába vágtam a fejszémet, 2008. február 28-a óta ügyvédként tevékenykedem.”

Honlapja szerint sportjoggal foglalkozik.

Magyarországon meglehetősen kevesen foglalkoznak a jog ezen részével, és az sem egészen világos, hogy mit is takar ez a fogalom, hogy sportjog. Adna erről némi felvilágosítást?

A sportjognak több szegmense van. A sportvállalkozások alapvetően cégjogi szabályok szerint működnek, így a napi működésnek is vannak olyan vonzatai, amelyek jogi szaktudást, jogász közreműködését igénylik. Ez természetesen igaz az Újpest FC Kft.-re is.

A sportjog másik részét a sportvállalkozások szerződéses állománya jelenti. Egy futballklubot működtető sportvállalkozásnak, így az Újpest FC-nek is szerződéses viszonyban kell állnia részben a játékosokkal, részben a szakmai stábbal, részben más sportszervezetekkel, de a Magyar Labdarúgó Szövetséggel, valamint egyéb üzleti partnerekkel (pl. szponzorok) is. Ezen szerződések megírásához, a szerződéses állomány naprakészen tartásához szintén szükséges jogi szakértelem.

A munka harmadik részét a különböző labdarúgó szövetségi eljárások, mint az

igazolási, valamint a fegyelmi eljárások alkotják, melyek során a klub megfelelő képviseléséhez szintén elengedhetetlenek a jogi ismeretek, és a Magyar Labdarúgó Szövetség szabályzatainak ismerete.

Említette, hogy lemondott az ügyvezetői tisztségről, mi mégis a stadionban találkoztunk. Gondolom a kötődésen túl ennek egyéb oka is van.

Valóban így van. Mióta eszemet tudom, Újpest-szurkoló vagyok, így ha csak a kötődésről lenne szó, akkor este találkozánk, amikor az Újpest a Győr csapatát fogadja bajnoki mérkőzésen.

A tulajdonosi kör, akik annak idején felkérték az ügyvezető tisztségre, majd nem gördítettek akadályt a távozásom elé, megkért, hogy a klub jogi ügyeit ügyvédként is vigyem tovább. A felkérést elfogadtam, megállapodtunk, így – noha már nem kizárólagos megbízással, de – az Újpest FC Kft. jogi képviselését jelen pillanatban is én látom el.

Egyéb sportklubokkal is kapcsolatban van?

Igen, vannak egyéb klubok is, akikkel szerződéses kapcsolatban állok, továbbá egyre több futballista kér fel arra, hogy jogi ügyeiben segítsen őket.

A sportklubok jellemzően milyen szerződéseket kötnek játékosokkal?

A játékosoknak kétféle státusuk lehet. Lehetnek amatőr sportolók, akikkel a klubok amatőr szerződést kötnek. Ennek alapja a megbízási jogviszony a sporttörvényben rögzített speciális kiegészítésekkel. A játékosok mellett lehetnek hivatásos sportolók, akik esetében a sporttörvény megköveteli a munkaviszonyt a klub és a játékos között. A munkaviszony mellett azonban a sporttörvény lehetőséget ad a sportolóknak arra, hogy a személyükben rejlő marketing-, és reklámértékeket úgynevezett arculatátviteli szerződések keretében önmaguk, külön értékesítsék. A kettőnek viszont el kell határolódnia egymástól, mivel az adóterhek különböző mértéke miatt a két szerződéses viszony összevonása visszaélésekre adhat okot. Álláspontom szerint a rendszer nem jó, mégpedig azért nem,

Fotók: Bakcsy Árpád

Dr. Dányi Szilárd a Miskolci Egyetemen végzett 1995-ben. Negyedévtől már a Pest Megyei Ügyészség tanulmányi osztályán dolgozik, ahol a diploma megszerzése után dolgozni is kezdett.

Felesége szintén szakmabeli, az Országos Mentőszolgálat jogi osztályát vezeti. Nyárra várják első gyermekük érkezését. Szabadidejében szívesen kertészkedik, maga is focizik, vagy nézi a focit. Szeret olvasni, illetve szereti a jó filmeket.

mert a jelenlegi közteher szint mellett ez hosszú távon nem működtethető. Véleményem szerint a labdarúgás is a szórakoztatóipar része, ami hazánkban még mindig magasan a legnagyobb tömegeket megmozgató sportág, így a megoldás a jövedelmeknek az ekhó szabályai szerinti adóztatása lehetne. Ez működhetne a vízilabdázók, a kézilabdázók és a kosárlabdázók, és más hivatásos sportolók esetében is.

Tekintve, hogy az állam inkább szigorítaná az ekhózók körét, ennek nem nagy az esélye.

Bízom abban, hogy az állam belátja, hogy már középtávon is jobban járna egy ilyen letisztított struktúrával, mint a jelenlegi modellel. Labdarúgást ugyanis kétféleképpen lehet csinálni szerintem. Vagy úgy, ahogy tőlünk nyugatabbra, ahol profitorientáltan, szigorúan gazdasági alapon fektetnek be a labdarúgásba, vagy pedig úgy, ahogy a tőlünk keletebbre helyezkedő államokban, ahol óriási összegű „bizonytalan eredetű” pénzeket mozgatnak a futballba.

Nálunk egyik sem jellemző, mi a kettő között vagyunk beszorítva, így életképtelenül.

A nyugati bajnokságokban játszó játékosok esetében a reklám, illetve marketingtevékenységből származó jövedelmek gyakran jóval meg-

haladják a klubtól kapott fizetés összegét. Ez hazánkban is így van?

Igen, ez nálunk is így van.

Jelen pillanatban milyen ügyekben dolgozik az Újpestnek? Beszélhetünk erről?

A szerződéskötések, illetve esetlegesen a szerződésbontások, amik különösen előtérbe kerülnek a szezon végéhez közeledve.

Nemzetközi relációban a képzési kártalanítással, nevelési költségek megtérítésével kapcsolatos ügyeken dolgozom, illetve én képviseltem a klubot a Paks elleni mérkőzésen történt nézőtéri rendbontások miatt indult fegyelmi eljárásban. Az ügygel kapcsolatban a klub indítványomra elrendelt egy belső vizsgálatot, melyet én folytattam le.

Mit tehet egy belső vizsgálat során? Milyen eszközök, milyen szankciók állnak a rendelkezésére?

Főként információkat gyűjtünk. Rengeteg Újpest-szurkoló van, akik viszonylag nagy részét személyesen is ismerem, továbbá sok fotós van a mérkőzéseken, így képanyag is rendelkezésünkre áll. Ezek segítségével a fegyelmi bizottság ülésére próbáltuk megtudni, hogy mi vezetett a szurkolók, és a helyi biztonsági erők közötti rendbontáshoz.

Ez a rendbontás a futballhuliganizmus része volt? Létezik Magyarországon futballhuliganizmus?

Létezik. Ahol a világon futball van, mindenhol létezik futballhuliganizmus is. Ennek magyarországi mérete azonban vé-

leményem szerint jóval kisebb, mint ahogy azt a média sugallja. Természetesen nem akarok mentegetni senkit, mert egyetlen nézőtéri rendbontás, balhé is éppen egyel több, mint amennyi kellene. Sajnos a magyar médiának van olyan része, amely csak az esetleges botrányos jelenetekkel foglalkozik, a pályán törtétekről pedig említést sem tesz. Ahhoz pedig, hogy a futball hazánkban is igazán a szórakoztatóipar részévé válhasson, elengedhetetlen a sajtó. A mai magyar futball nem igazán jó, de nem is annyira rossz, mint ahogyan azt egy kívülről gondolhatja. Nekünk ma már nem Puskásékhoz kellene viszonyítani magunkat, számunkra a követendő példa véleményem szerint Csehország, Horvátország, a hasonló méretű és gazdasági erejű országok.

Mit tehetnek a klubok a szurkoló rendbontások ellen?

Alapvetően nem sokat tehetnek ebben az ügyben a klubok. Legfőképpen annyit, hogy a szurkolót nem szükséges rossznak, hanem partnernek tekinti, és kapcsolatot ápolnak velük. Ez alatt azt értem, hogy próbálják megelőzni, visszaszorítani az ilyen jellegű szurkolói megnyilvánulásokat. Ki is tilthatják a szurkolót a stadionból, de ennek betartásához nincsenek meg sajnos a megfelelő infrastrukturális követelmények.

A véleményem azonban az, hogy a meccsre járók, a szurkolók döntő többsége nem huligán, hanem rendes, tisztességes ember.

dr. Kovács Zsolt

Kiütéssel győzni

Önök főként az internetjog, a közbeszerzési jog és a sportjog a szakterülete. Miért kezdett az internettel foglalkozni?

Az internet és a szerzői jog különböző kapcsolódási pontjai érdekes új problémákat vetnek fel. A kollektív szerzői jogvédők az elmúlt 3–4 évben nem a polgári jogi eszközökkel próbálták meg a jogaitak érvényre juttatni, hanem büntetőjogi eszközökkel. A nyomozó hatóság ilyenkor a családtagokra is kiterjedő házkutatásokat tartott, és elvittek minden számítástechnikai eszközt, amit csak a helyszínen találtak. Példaként hadd említsek meg egy, a praxisomban megtörtént konkrét esetet, amikor egy büntetőeljárás során a nyomozó hatóság a házkutatás során lefoglalta az egyik gyanúsított rendszergazda nővérének a laptopját, amelyiken a szakdolgozatát írta. A gépen ugyan sem-

miféle jogsértő tartalom nem volt, mégis hónapokba telt, mire visszakapta.

Ügyfeleim általában az operátorok és rendszergazdák köréből kerülnek ki. Nekik nincs közük a konkrét szerzői jogsértésekhez, mégis volt olyan, aki 2 évig volt gyanúsított. Ismerőseit, barátait tanúként hallgatták ki az ügyben, rá pedig nyomást gyakoroltak, hogy adjon ki olyan kódokat, amiket nem adhatott ki, illetve nem tudott.

A legérdekesebb eset talán az elmúlt év novemberében lefolytatott „warezrazzia” volt, amikor 28 szervergépet foglaltak le. Ebben az ügyben egy internetszolgáltató cég vezetői is gyanúsítottak. Ezen a jogi alapon legközelebb a T-Online vagy az UPC vezérigazgatóját is meggyanúsíthatják. Az internetszolgáltatók az ilyen ügyekben eddig közömbösek voltak. Nem álltak ugyan a kollektív szerzői jogvédők mellé, hiszen széles sávú internetre az előfizetők nagy része a letöltések miatt fizet elő, ugyanakkor az internetes közösségekkel sem vállaltak közösséget. Azzal, hogy büntetőjogilag megtámadták az internetszolgáltatókat is, ez a közömbös hozzáállás megváltozhat.

Ön szándékosan választotta, hogy az internettársadalmat képviseli?

Rövidtávon nyilván kifizetőbb a kiadók képviselete, hosszú távon azonban több perspektívát látok az internetes és „hacker” társadalom képviseletében. Ez egy sajátos szubkultúra, 50–100 ezer ember, akik általában csak virtuálisan ismerik egymást, hihetetlen kreativitást és szaktudást képviselnek. Egészen érdekes, kissé anarchista társaságról van szó, akik nem mindennapi szellemi képességekkel rendelkeznek. Szeretek velük, illetve nekik dolgozni.

Ön hivatásos közbeszerzési tanácsadó. Volt már precedens jellegű pere?

PR-marketing témában folyik most egy precedens értékű per, amelyben idén első fokú ítélet születik. Az ügyben az Európai Bizottság is vizsgálódik. Az ilyen tárgyú közbeszerzések eddig nem nagyon voltak jellemzőek, elég cseppfolyósak ennek a területnek a szakmai szabályai, nincsenek meg azok a szakmai protokollok, amik

alapján az ajánlatok egymáshoz mérhetőek lennének. Ez mindkét oldalnak problémát jelenthet, hiszen nagyon nehéz jó kiírást készíteni, ami alapján a bíráló is egyértelmű lehetne, valamint az ajánlat megítéletek is adódhatnak értelmezési problémák.

Egyetértek a közbeszerzési törvény egyszerűsítésével. Amikor a kódexet megalkották, egy kicsit az európai közbeszerzési jogot próbálták adaptálni, ami a jelenlegi szabályozást bonyolulttá és nehezen emészthetővé teszi a rengeteg kereszthivatkozás miatt.

„Egyetértek a közbeszerzési törvény egyszerűsítésével. Amikor a kódexet megalkották egy kicsit az európai közbeszerzési jogot próbálták adaptálni, ami a jelenlegi szabályozást bonyolulttá és nehezen emészthetővé teszi a rengeteg kereszthivatkozás miatt.”

Ön profiboksztól szervez, sportolókat, sportegyesületeket, sportvállalkozásokat képvisel. Miért találja izgalmasnak a sportjogot?

Egyrészt hobbiszinten magam is öklözőm, sok barátom és az ügyfélköröm egy része is az edzőteremből ered. A médiajog, a sportjog, és a reklámjog összeér például egy profiboxgálánál, amely egyébként is nagyon izgalmas, színes, forgatagos világ. Különösen érdekes a feladat nemzetközi része.

Egészen más ugyanakkor egy sportvállalkozás érdekeit képviselni, mint egy profi sportolót, és megint más, ha amatőr sportról van szó, a szponzor pedig mindkettőhöz szükséges.

A sporttörvénnyel azonban szerintem a jogalkotó kiöntötte a fürdővízzel a gyermeket. A profi sportban csak munkaviszony keretében lehet sportolni, ami nehezen finanszírozható, különösen a csapatsportokban.

dr. Pál Edith

Dr. Dallos Zsolt 1968-ban született, 1995-ben az ELTE Jogi Karán szerzett diplomát. Ügyvédjelöltként a Budapesti 1. számú Ügyvédi Irodában, majd a Páldy és Juhász Ügyvédi Irodában dolgozott. 1998 óta ügyvéd. 2000 óta saját ügyvédi irodáját vezeti.

Nős, 4 gyermeke van. Kedvenc étele a halászlé, étterme a Horváth étterem. Szabadidejében squash-ol, boksztol, görkorcsolyázik és teniszezik.

CompLex Reggeli

A Pp. módosítása, ingatlan-végrehajtás

A 2008. június 3-án tartott CompLex Reggeli előadója **Tamáné dr. Nagy Erzsébet** volt, aki a Polgári Perrendtartásról szóló törvényt érintő változásokat tartalmazó 5590-es törvényjavaslatról beszélt a jelenlévőknek.

Az előadó a reggeli legelején elmondta, hogy a törvényjavaslatban szereplő módosítások hatálybalépésének dátuma főszabály szerint 2009. január 1., de vannak olyan módosítások, amik még idén, vagy amelyek csak január 1-je után lépnek hatályba. A törvényjavaslat a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni rendel egyes szabályokat.

Az előadás elején a hallgatók rövid áttekintést kaptak a Pp. eddigi változásairól.

Általában elmondható, hogy a jogszabály nagy mértékben, szinte minden ponton változott megalkotása óta. Nem mindig koherens, mégis a legjobban alkalmazható jogszabály.

A paternalista szemlélet az 1990-es évek közepén megszűnt, azóta a felek szolgáltatják a bizonyítékokat. A változtatás gyökere volt. Igaz csak lassan, de mára mindenki elfogadta.

A jelenlegi szabályozás értelmében a bizonyítás irányát, terjedelmét a bíróság állapítja meg.

A törvényjavaslat változásai is ezen irányvonal mentén haladnak. Az előadó véleménye szerint már nagyon kellene egy új, egységes kódex, aminek szövege tulajdonképpen már megvan, csak a rendszert kellene még egy kicsit csiszolni.

A változások áttekintése után az előadó áttért a törvényjavaslat konkrét ismertetésére.

A meghatalmazotti kört pontosítja a törvényjavaslat.

Újraszabályozza az általános meghatalmazást. Már nem csak jogi személyek adhatnak általános meghatalmazást, ami immár az ország összes bíróságára kiterjed. A központi, országos, közhiteles nyilvántartást a közjegyzők fogják vezetni. A jelenlegi általános meghatalmazások 2010. december 31-ig érvényben maradnak. A kötelező jogi képviselő körét a javaslat kiszélesíti az eljárás gyorsítása érdekében. Kötelező lesz a képviselő jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságok egymás közötti pereiben, megyei bíróságok előtt indult perekben már az alperes számára is. A cégek számára kötelező lesz az előzetes írásbeli egyeztetés, csak néhány esetben lehet ez alól kivételt tenni.

Ha a cég vezetője, törvényes képviselője jogi szakvizsgával rendelkezik, a javaslat megengedi számára, hogy ellássa a képviselőt, ehhez elegendő a jogi szakvizsgát igazoló, vagy azzal egyenértékű okiratot bemutatni a bíróság előtt.

A jogi szakvizsgával rendelkező személy képviselheti pertársát és hozzátartozóját is. Az előadó részletesen ismertette a jelenlévők számára, hogy milyen következményekkel jár, ha valamelyik félnek nincs jogi képviselője.

Előadása harmadik részeként Tamáné dr. Nagy Erzsébet a kézbesítési megbízott intézményét érintő változásokról beszélt a reggelen jelenlévőknek. A kézbesítési vélelem beállta 15 nap.

A bizonyítás szabályai is változnak, legnagyobb mértékben a tanút érintik majd ezek a változások. Már az ellenérdekű fél is kötelezhető lesz a tanú bejelentésére. A törvényjavaslat szerint a büntetőjogi perekhez hasonlóan a polgári peres bíróságok előtt is lehetőség van a tanúk adatainak zárt kezelésére. A tárgyaláson csak a tanú neve hangzik el, többi adata még iratbetekintés során sem ismerhető meg. A zárt adatkezelést a jogi képviselőnek kell kezdeményeznie a tanúval való egyeztetés után, illetve abban az esetben is, amikor a tanú ilyen jellegű szándéka nem derült ki egyértelműen.

A szakértői testület kirendelésének, véleménye figyelembe vételének szabályai csak kis mértékben változnak majd.

A törvényjavaslat enyhíti az üzleti titok szabályait, mivel a jogalkotó az üzleti titkot kisebb jelentőségűnek tartja, mint az államtitkot.

Az előadó a határozatok kihirdetésének megváltozó szabályait, a kis perértékű ügyekre vonatkozó szabályváltozásokat és a fizetési meghagyás szabályozásának változásait hagyta előadásának végére.

Immár hagyományosan az előadónak feltett kérdésekkel zárult a reggeli, amikből ezúttal sem volt hiány.

A 2008. június 17-én, a már megszokott helyen, a Marriott Hotelben tartott CompLex Reggeli alkalmával **dr. Pestovics Ilona**, a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának bírása az ingatlan-végrehajtásról tartott előadást a megjelenteknek.

Előadása legelején dr. Pestovics Ilona tisztázott néhány általános hatásköri és illetékességi kérdést. Definiálta a végrehajtást elrendelő és az azt foganatosító bíróságot, illetve elhatárolta az önálló bírósági végrehajtót és a megyei, fővárosi bírósági végrehajtót.

Az ingatlan-végrehajtást az ingatlan fekvése szerinti helyi bíróság rendeli el. Azt azonban minden olyan végrehajtó foganatosíthatja az egész országban, amelynek illetékességi területén a végrehajtási ügy indult. Az előadó hangsúlyozta, hogy a végrehajtást elrendelő lapon az ingatlan-nyilvántartási adatokat fel kell tüntetni, valamint azt is, hogy az adós költözése nem ad alapot a végrehajtóváltásra, hisz azzal az eljárást meg tudná hiúsítani.

A megyei, fővárosi bírósági végrehajtók feladatainak meghatározásaképpen az előadó elmondta, hogy alapvetően állami és igazságügyi követeléseket hajthatnak be. A feladataik ötpontos felsorolását a Végrehajtási törvény 255. §-a tartalmazza. Minden olyan végrehajtási feladat, mely nem szerepel a felsorolásban, az önálló bírósági végrehajtókhoz tartozik attól függetlenül, hogy ingatlan-, vagy egyéb végrehajtásról van szó.

A törvény rendelkezést tartalmaz a kétszeres végrehajtás elkerülése érdekében is. Ha az adós ellen megyei, bírósági végrehajtó előtt és önálló bírósági végrehajtó előtt is indul ügy, az a végrehajtó folytatja a végrehajtást, amelyik korábban elkezdte. Ez alapján a speciális szabály alapján olyan feladatokat is elláthatnak a végrehajtók, amelyeket az általános szabályok szerint nem.

Előadása második részében a bírónő azokról az ingatlan-végrehajtási eljárásokról beszélt, melyek pénzkövetelés behajtása végett indultak.

Az ingatlan lefoglalásáról szólva hangsúlyozta, hogy csak az adós tulajdonát lehet lefoglalni.

Miközben ismertette a reggeli résztvevőivel az ingatlan becsértékének megállapítására vonatkozó szabályokat, a zálogjogosultak végrehajtásba való bekapcsolódásának eseteit és szabályait, és a lakóingatlan kiürítésére kért halasztás szabályait, dr. Pestovics Ilona folyamatosan válaszolt a felmerült kérdésekre.

A jelenlévők megtudhatták, hogy a törvény öt esetet említ az ingatlanok értékesítésének körében, mégpedig az árverést, a nyilvános pályázatot, a visszaélések elkerülése érdekében bevezetett elektronikus árverést, az árverésen kívüli eladást, valamint az ingatlan végrehajtást kérő általi átvételét.

Az ingatlanokkal kapcsolatos meghatározott cselekmények végrehajtása alkotta az előadás utolsó részét. Két eseményről esett szó, a lakásügyben hozott bírósági határozat végrehajtásáról, valamint az önkényesen elfoglalt lakás kiürítéséről. Utóbbival kapcsolatban a bírónő ismertette azt a szabályt, melynek értelmében lakást nem lehet kiüríteni télen, azaz december 1-je és március 1-je közötti időszakban, csak abban az esetben, ha az adóst el lehet helyezni máshol, vagy ha a végrehajtást kérő sem mehet máshová, csak a kiüríteni kívánt lakásba.

Annak ellenére, hogy a bírónő előadása közben is válaszolt a hallgatókban felmerült kérdésekre, azokból szép számmal maradt a reggeli végére is, így azok megválaszolására informális beszélgetés keretében került sor.

Ezekkel az előadásokkal véget ért a CompLex Kiadó által ügyvédeknek szervezett reggelijeinek tavaszi-nyári évada. Az Ügyvédreggeli ősszel folytatódik. A helyszín változhat, de az érdekes, aktuális témák maradnak.

dr. Kovács Zsolt

dr. Horváth István

a Budapesti Ügyvédi Kamara
fegyelmi megbízottja

Dr. Horváth István 1965-ben született, 1989-ben diplomázott az ELTE Jogi Karán. Ügyvédjelölti idejét a 29-es számú Ügyvédi Munkaközösségben, majd a Horváth, Kulcsár & Horváth Ügyvédi Irodában töltötte le. 1992 óta dolgozik ügyvédként, tagja a Horváth, Kulcsár & Horváth Ügyvédi Irodának.

Autóban Volvo-párti, a vitorlázás és az elegancia ötvözeteként Corum márkájú órát hord (vitorlás zászlójelek mutatják a pontos időt).

Nagyon szereti a tatárbeefsteak-et és a vaníliafagylaltot. Kedvenc étterme az Árnyas Étterem és az Iguana Mexikói Étterem. Nős, egy 9 és egy 10 éves lánya van. Hobbija a vitorlázás, síelés, utazás, film és színház.

Karrier és sport

Hogyan indult a karrierje?

1989-ben diplomáztam az ELTE Jogi Karán, és abba a 29-es számú Ügyvédi Munkaközösségbe kerültem ügyvédjelöltnek, ahol édesapám is dolgozott. Az irodát az akkori Budai Központi Kerületi Bíróság épületétől számított második házban lehetett megtalálni, mondhatni a BKKB egyik „fiók” ügyvédi irodája volt. Bármilyen probléma, akár kirendelés, akár bíróság elé állítás, pártfogó ügyvéd esetén, a mi irodánk rendezte az ügyeket. Amikor én oda kerültem, 18 ügyvéd dolgozott ebben a védjegyszabadalmi ügyvédi irodában. Talán a 16-os számú Ügyvédi

Munkaközösség volt még ilyen, amely 1989-ben szabadalmi ügyekkel, védjegy-ügyekkel, nagy nemzetközi ügyekkel foglalkozott.

Ez a 18 ügyvéd lefedte gyakorlatilag az összes jogterületet. Olyan szakemberektől lehetett megtanulni a társasági jogot, a védjegyszabadalmi jogot, a büntetőjogot, mint például Bacher Vilmos, Kolossváry István, Ruszthy Gyula. Voltak olyan ügyvédek az irodában, akik cégalapítással, és voltak, akik katonai védői feladatok ellátásával foglalkoztak.

Én akkor egyedüli ügyvédjelölt voltam, és 18 ügyvéddel együtt dolgozni meglehető-

sen kimerítő, komoly, de egyben érdekes is volt. Nagyon jól meg lehetett tanulni a szakmát.

Később a 29-es számú Ügyvédi Munkaközösség jogutód nélkül feloszlott, ebből 6 tag kivált és megalapította a Horváth, Kulcsár & Horváth ügyvédi irodát, amelynek 1992 óta én is tagja vagyok.

15 éve foglalkozom ezzel a pályával, illetőleg a pálya foglalkozik velem.

Főként milyen ügyekkel foglalkozik?

Az adó és társadalombiztosítás kivételével mindennel, főként a természetes személyek jogi problémáival, peres és peren kívüli képviselével, szerződések szerkesztésével, bontóperekkel, családjogi ügyekkel, és egyedülállóként az irodában büntetőügyekkel is. A büntetőjog nagyon közel áll hozzám, még az egyetemi évek alatt a Büntetőjogi Tudományos Diákkörnek voltam a titkára. Emellett cégeket képviselünk, illetőleg vannak nagyobb ügyek, ahol közösen dolgozunk együtt ügyvéd kollégáimmal.

Számos állandó ügyfelünk van, 2 kollégámmal már 10 éve látjuk el a Generali-Providencia Biztosító képviselését a különböző ellenük indított perben.

Emellett és némiképp édesapám, dr. Horváth Jenő nyomdokain haladva, aki a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke, majd három cikluson keresztül a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke volt, a budapesti kamarában én is a kamarai munka területére tévedtem, először fegyelmi tanácstagként, majd a fegyelmi tanács elnökeként, és most már a második ciklus óta fegyelmi megbízottként.

„Ez a 18 ügyvéd lefedte gyakorlatilag az összes jogterületet.

Olyan szakemberektől lehetett megtanulni a társasági jogot, a védjegyszabadalmi jogot, a büntetőjogot, mint például Bacher Vilmos, Kolossváry István, Ruzshty Gyula.”

Amikor egy ügyvéd ellen panasz érkezik, mi vagyunk azok, akik a vizsgálati eljárást lefolytatjuk, és amennyiben alaptalan a panasz, akkor megszüntetjük az eljárást. Ha a panasz alaposnak tűnik, benyújtunk egy úgynevezett összefoglaló jelentést, ami olyan, mint egy vádirat. Ezt egy há-

romtagú tanács tárgyalja, és szóbeli eljárás során dönti el, hogy alapos-e, amit az összefoglalóban írtunk, vagy nem. Ezután vagy megszüntetjük az eljárást, vagy valamilyen fegyelmi büntetést szabunk ki az ügyvéddel szemben.

Ezt a feladatot 5-en látjuk el, a fegyelmi főmegbízott és 4 fegyelmi megbízott. Emellett a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökségének is tagja vagyok már a második ciklus óta, tehát részt veszek az operatív munkában is.

„Budapestben annyi ügyvéd van, mint egész Ausztriában, ez azt jelenti, hogy az ügyvédi kamarának is komolyabb apparátussal kell rendelkezni, mert több a probléma, több az ügyvédjelölt, akiknek az ügyeit kell intézni, és több a fegyelmi ügy is, mint az egyes megyei kamaráknál.”

A Budapesti Ügyvédi Kamara testületi tagjaként közreműködöm a budapesti és országos ügyvédek érdekeit érintő problémák megoldásában, jogszabálytervezetek előkészítésében, mindenben, ami az elnökség hatáskörébe tartozik.

3 éven keresztül részt vettem jogi asszisztensek oktatásában a Hajnik Károly Közgazdasági Szakközépiskola és Gimnáziumban, és egy évig a győri egyetemen, ahol etikát oktattam, és az ügyvédi tevékenység pozitív és negatív hordalékaival próbáltam a hallgatókat megismertetni és megkönnyíteni a pályaválasztásukat.

A családi hagyományt folytatva tudatosan készült az ügyvédi pályára?

Predesztinált módon készültem, habár volt egy kitörési kísérletem. A József Attila Gimnáziumban érettségiztem, ahol nagyon jó volt a közösség. A gimnáziumban olyannyira megérintett a művészet, a színjátszás, a színházi rendezés szele, hogy 1983-ban egyik osztálytársammal felvételiztem a Színház és Filmművészeti Főiskolára, dramaturg szakra. Eljutottunk egészen a harmadik rostáig, de végül egyikünket sem vették fel. Még abban az évben jelentkeztem a jogi egyetemre, ahová felvételt nyertem.

Az osztálytársam nem adta fel, végül filmrendező lett. Ő Bergendy Péter, aki az

Állítsátok meg Terézanyut! című filmmel debütált, és most már az újabb játékfilmjén dolgozik, sőt mi több, sikerült megfertőznie egy másik osztálytársunknak öccsét, Pados Gyulát is, aki azóta világhírű operatőr lett, többek közt a *Sorstalanságot* vagy az *Elemi ösztön 2-t* fényképezte.

Jelenleg Budapesten 5200 ügyvéd van. Évente hány fegyelmi ügygel foglalkoznak?

2007-ben több mint 400 ügygel foglalkoztunk. Természetesen nem mindegyik volt alapos, de mind a 400 ügygel foglalkozni kellett valamilyen szinten, még akkor is, ha az esetek jelentős részében ezek megszüntetésre kerültek. Amikor 1989-ben elkezdtem ügyvédjelöltként dolgozni, akkor Budapesten körülbelül 700 ügyvéd volt, most 5200 van. Ilyen magas létszámnál hígabb lehet az összetétel, bekerülnek olyan elemek, akiknek nincs helyük ezen a pályán, akik miatt az egész ügyvédi kar megítélése rossz, vagy rosszabbá válhat, és akik miatt a fegyelmi ügyek száma is jelentősen emelkedik.

2007-ben meghaladtuk a napi egy panaszt, ami természetesen nem jelenti azt, hogy több mint 400 ügyben kellett marasztalnunk. A panaszok jelentős része nem alapos, vagy nem képezi fegyelmi eljárás alapját, mert a panaszos valami olyat sérelmez, amiért az ügyvédet nem lehet, és nem is kell marasztalni.

Ezekben az ügyekben tehát általában megszüntető határozat születik, de van számos olyan ügy, amelyben a fegyelmi tanács marasztaló határozatot hoz, és valamilyen fegyelmi büntetést szab ki az ügyvéddel szemben, ami a figyelmeztetéstől a kizárásig terjedhet.

A figyelmeztetés a legenyhébb büntetés, ezen kívül létezik még a megrovás, pénzbírság, vagy pedig a kizárás, mint fegyelmi szankció. A pénzbírságnak és a kizárásnak van felfüggesztett változata is.

Gyakorlatilag mi a fegyelmi apparátus célja? A fegyelmi eljárás mellett védik az ügyvédek érdekeit is?

A megmosolyogtató ügyek mellett vannak nagyon komoly ügyek is, amelyek tényleg megrengethetik az ügyvédségbe vetett bizalmat. Az utóbbi időben sajnos jelentősen megnőtt a büntetőügyek száma is.

Ha büntetőeljárás indul egy ügyvéd ellen, automatikusan fegyelmi eljárást is kell indítani, majd a büntetőeljárás befejezésének ismeretében lehet dönten arról, hogy a fegyelmi eljárást folytatni vagy megszüntetni kell.

Az utóbbi időben a legkülönbözőbb büntetőügyekkel találkozunk. Ilyen az okirat-hamisítás, a közokirat-hamisítás, csalás, bűnsegédi tevékenység, hitelezők megkárosítása, zugirászat, ittas vezetés, tartás elmulasztása stb. Ezeket az embereket ebből a korból ki kell rekeszteni, és nem szabad hagyni, hogy 2-3, 10 ilyen ember 5000 ember munkáját járassa le.

Gyakorlatilag a fegyelmi apparátusnak ez az egyik célja, a másik az, hogy az alaptalan panaszokkal szemben viszont megvédje az ügyvédséget. Ezért alapos és részletes vizsgálatot folytatunk le, amelynek során a panaszos ügyvéd is kifejtheti álláspontját, és ez alapján döntünk arról, hogy egyáltalán folytatjuk-e az eljárást.

Azt sem hagyjuk, hogy más eljárásokban történt pozícionyerés miatt, kicsinyes bosszúból, vagy más egyéb rosszhiszemű magatartással összefüggő módon a fegyelmi eljárást használják fel ügyvédek „revolverezésére”.

„A vitorlásversenyeken elsősorban a jó hangulat a fő cél, nem pedig feltétlenül a helyezés. Persze az is eldől, hogy ki volt a legjobb az adott napon.”

Ezekben az ügyekben kényszerben ügyelünk arra, hogy az ügyvéd érdekeit megvédjük, alaptalan panaszok esetén az eljárást megszüntessük, meghagyjuk az ügyvédnek a védekezés lehetőségét és biztosítsuk számára a megfelelő védelmet. Amennyiben a panasz alapos, akkor nyilvánvalóan megtesszük a szükséges lépéseket az ügyvéddel szemben.

Budapesten annyi ügyvéd van, mint egész Ausztriában, ez azt jelenti, hogy az ügyvédi kamarának is komolyabb apparátussal kell rendelkeznie, mert több a probléma, több az ügyvédjelölt, akiknek az ügyeit kell intézni, és több a fegyelmi ügy is, mint az egyes megyei kamaráknál.

A jog és a sport összefonódásaként Ön rendszeresen vitorlázik és a Magyar Vitorlás Szövetség jogi bizottságának elnöke. Emellett teniszezik és kosárlabdázik.

20 éve vitorlázom a Spartacus Vitorlás Egyletnél, az egylet ügyes-bajos jogi dolgait is én intézem, a Magyar Vitorlás Szövetségben pedig szintén a fegyelmi és jogi ügyekkel foglalkozom. Rendszeresen

Fotók: Bakcsy Árpád

versenyzem a csillaghajó-osztályban. Több mint 100 fölött van a klubtagjaink száma.

Ha időm engedi, akkor hetente többször teniszezem. Téli edzés címén a vitorlás társaimmal hetente egyszer kosárlabdázni szoktunk.

Évente megrendezésre kerül az Ügyvéd Kupa vitorlásverseny. Indult Ön ezen a versenyen?

Az Ügyvéd Kupa még nem indultam. Tavaly úgy volt, hogy megyek, de meglehetősen rövid a szezon a Balatonon, és ez alatt nagyon sok klub rendez versenyt, az Ügyvéd Kupával egy időben nekünk mindig van egy olyan versenyünk, ahol ranglista pontokat lehet szerezni. Az a kormányos pedig, akivel egy hajóban ülök, ragaszkodik ahhoz, hogy erre a versenyre menjünk.

Sajnálom, hogy eddig még nem tudtam indulni az Ügyvéd Kupán, pedig sok barátom szokott itt vitorlázni, de remélem, hogy a jövőben részt tudok rajta venni. A vitorlásversenyeken elsősorban a jó hangulat a fő cél, nem pedig feltétlenül a helyezés. Persze az is eldől, hogy ki volt a legjobb az adott napon.

A sportoláson kívül szabadidejében mivel szokott foglalkozni?

Szeretem az irodalmat, a filmművészetet, a színművészetet, szabadidőmben követtem őket. Ilyen tekintetben nem szakadtam el ettől.

Otthon komoly DVD-gyűjteményem van, azokat a filmeket igyekszem DVD-n megszerezni, amiket nem tudok másképp megnézni. Különösen a magyar filmművészet áll közel hozzám.

dr. Pál Edith

Ügyvédiskola

Dr. Hidasi Gábor a Budapesti Ügyvédi Kamara Oktatási Bizottságának elnöke szerint az egyre növekvő számú jogászok és ügyvédjelöltek helyzete roppant nehéz. Nem csak elhelyezkedni egyre nehezebb a pályakezdőknek, hanem számos etikai, erkölcsi és szakmai kérdést is felvet a hatalmas túlképzés. Ugyanis az óriási verseny miatt sérülhet az ügyvédi titoktartás, a magas ügyvédi létszám és a nehéz ügyfélszerzési lehetőség miatt fennáll annak a veszélye, hogy a kezdő kollégák olyat is elvállalnak, ami etikailag kockázatos. Talán az erősebb „szűrés” és a célirányos képzés megoldás lehetne a szakma felhígulása ellen, ezért is tartja elengedhetetlenül fontosnak az Ügyvédiskola intézményét és fejlesztését.

– Az ügyvédi kamaráknak törvényi kötelessége a jelöltek képzése, de minden kamara máshogyan tesz ennek eleget – mondja dr. Hidasi Gábor. Mi az ún. Ügyvédiskola program keretében teljesítjük e kötelezettségünket. Azoknak az ügyvédjelölteknek, akik a Budapesti Ügyvédi Kamaránál regisztráltatták magukat, kötelező az Ügyvédiskola végzése ahhoz, hogy jogi szakvizsgát tegyenek. Az Ügyvédiskola tehát nálunk az ügyvéddé válás, az ügyvédi karrier előfeltétele. Mentesség egyedi elbírálás alapján csak kivételes esetekben jár. Azok is kötelesek ebben az oktatási programban részt venni, akik más pályáról érkeznek hozzánk. Ennek oka az, hogy ügyvédnek lenni egészen más, mint bármely más jogász képzettséget igénylő hivatás. Ha például egy jogász végzettségű középkorú rendőr százados pályát módosít és ügyvéd lesz, neki el kell végeznie az Ügyvédiskolát, mert neki is meg kell ismernie új foglalkozása „játékszabályait”. E szabályok ez idő szerint csak a kamarai képzés keretén belül ismerhetők meg, ugyanis amit tanítunk, az nem jog, nem azt tanítjuk, amit az egyetemek.

Az Ügyvédiskola kétéves, azaz négy féléves program. A Kamara díszteremben tartjuk az előadásokat és az írásbeli vizsgákra is ott kerül sor. Nincs tehát külön ingatlanunk, és egyelőre állandó oktatói körünk sem, a tanfolyam most még nem akkreditált, bár azon dolgozunk, hogy elő-

teremtsük az ehhez szükséges feltételeket. Ha minden jól megy, négy év múlva már akkreditált felnőttképzési intézménynt működtethetünk.

Egyes ügyvédeknel és ügyvédi irodáknál az ügyvédjelölt csupán be van jelentve anélkül, hogy valóban dolgozna. Ezért esetenként még pénzt is kérnek tőle. Ügyvédjelölti munkaviszony nélkül ugyanis a minimális 3 éves ügyvédjelölti kötelező szakmai gyakorlat nem igazolható. Az ügyvédjelölti idő ezeknél a jelölteknel úgy telik el, hogy alig vagy egyáltalán nem végeznek érdemi munkát. Ők, de esetenként azok is, akik nem csak színlelt állnak munkaviszonyban, nem ismerik meg az ügyvédi hivatást, a szakma fortélyait, az etikai elvárásokat. Egyesek csak egy-egy szűk szakmai területet ismernek meg, jövőjük számára fontos szakmai tapasztalatokat nem szereznek.

Az igazolatlan hiányzást komolyan veszik. Az igazolt hiányzás két szemeszter alatt csak háromszor megengedett. Aki többször hiányzik igazoltan vagy legalább egyszer igazolatlanul, nem teheti le az év végi záróvizsgát, így a szakvizsgája is veszélybe kerül. Az előadásokon való jelenlétet egy ún. munkalappal kell igazolniuk a hallga-

„Azok is kötelesek ebben az oktatási programban részt venni, akik más pályáról érkeznek hozzánk. Ennek oka az, hogy ügyvédnek lenni egészen más, mint bármely más jogász képzettséget igénylő hivatás. Ha például egy jogász végzettségű középkorú rendőr százados pályát módosít és ügyvéd lesz, neki el kell végeznie az Ügyvédiskolát, mert neki is meg kell ismernie új foglalkozása »játékszabályait«.”

Fotó: Hudák László

tóknak, amelyen a nevük, aláírásuk mellett kell, hogy szerepeljen az előadás végén elhangzó ellenőrző kérdésekre adott válaszuk is. Egy ún. értékelőlapon pedig az oktatókat lehet 1-től 5-ig osztályozni, stílus és tartalom szempontjából. Súlyozott átlaggal számolunk, általában 2,2 és 4,4 közötti pontokat kapnak a tanárok. Aki érdektelen, unalmas előadást tart, ahelyett mást keresünk. Kb. 24 oktató tart előadást, közülük egy bíró, egy ügyész, egy közjegyző és a negyedik „külsős” Görög Ibolya, aki viselkedési protokollt tanít.

Idén a második évfolyamon 1040 hallgató végzett, 10 százalék alatti az év végi vizsgát nem, vagy sikertelenül letévők száma. Heti egyszer délutánonként vannak az előadások mindkét évfolyamon, fizetnie pedig egyelőre senkinek sem kell. – Ezzel ugyan nem teljesen értek egyet, hiszen a jobb körülmények megteremtése érdekében bevételre lenne szükség – mondja a bizottsági elnök. – A Kamara elnöksége is csupán átmenetinek tekinti az ingyenességet. Olyan ügyvédi irodákat szeretnénk bevonni az Ügyvédiskola programjába, akiknek van néhány tucat férőhelyes terme, ahol órákat lehetne tartani és van olyan tagjuk, aki szívesen vállalná fel a szemináriumszerű oktatást vagy annak szervezését. Ügyvéd előadókhoz azért ragaszkodunk, mert ügyvédszakmai tapasztalatokat más nem tud átadni. Fontos

az, hogy aki tanít, ne csak ismerje, de gyakorolja is szakmánk etikai elemeit, legyen jártas az ügyfél-ügyvéd, ügyvéd-ügyvéd és ügyvéd-hatóság kommunikációban, ismerje a perek világát, a hivatásrendünkben szokásos társadalmi, társasági érintkezések rendjét. A kommunikációnak, a közszereplésnek és a nyilvános közszereplésnek egyre nagyobb a jelentősége az ügyvédi munkában, de e mellett természetesen az okiratszerkesztés és a szakmai ismeretek is fontosak. Mi 30 százalékban vagyunk saját szellemi termékünk létrehozói, 70 százalékban e termék menedzserei. Ez utóbbit nem lehet elsajátítani máshol, csak az Ügyvédiskolában. Az egyetemeken erre sem mód, sem idő nincs. Nem az elméletre fektetjük a hangsúlyt, hanem a gyakorlatra, az ügyvédi „mesterségre”, az ügyvédi méltóságérzésre. A kommunikáció azért is elsődleges, mert az ügyvédek ellen benyújtott panaszok jelentős részének egyik oka az ügyfél-kommunikáció zavara. Nemzetközi kapcsolatrendszer is tanítunk, valamint ügykonceptió-építést, ügysztratégiát, az ésszerű távolságtartást az ügytől és az ügyféltől. Ezek mind olyan „praktikák”, amelyek nélkül jó ügyvéd nem képzelhető el.

„Olyan ügyvédi irodákat szeretnénk bevonni az Ügyvédiskola programjába, akiknek van néhány tucat férőhelyes terme, ahol órákat lehetne tartani és van olyan tagjuk, aki szívesen vállalná fel a szemináriumszerű oktatást vagy annak szervezését.”

Az Oktatási Bizottság elnöke a tanéveket, az oktatókkal kötendő megbízási szerződéseket készíti elő, szervezi a Bizottság munkáját, kapcsolatot tart a Kamara vezetésével.

Az első évfolyamnak ügyvédi megbízás, meghatalmazás, ügyfélkapcsolat, ügyvállalás témakörökről tartok előadást, a második évfolyamnak pedig a következő szemeszterben ingatlanjogot.

A záróvizsga írásbeli, a kérdéseket az interneten előzetesen nyilvánosságra hozzuk, így könnyítjük a felkészülést. Cél-

ravezetőbb lenne egy szóbeli vizsga, ahol személyesen meg is ismerhetnénk a jelölteket és ők – egyesek talán először – szakmailag meg is nyilvánulhatnának, de ezt az elnökség egyelőre nem támogatja. A vizsgát sikeresen teljesítő hallgatók oklevelet kapnak, ahogyan az iskola elvégzése után is és a szakvizsgára való engedélyhez is ekkor jutnak hozzá. Az ügyvédi továbbképzések terén van még lemaradásunk, de dolgozunk ezen is – mondja dr. Hidasi Gábor.

Krausz Viktória

Dr. Hidasi Gábor 1954-ben született Budapesten, az ügyvéddinasztia harmadik generációja, 1973–'78 között az Eötvös Loránd Tudomány Egyetem (ELTE) Állam- és Jogtudományi Karán tanult, majd 1978-ban államvizsgázott. 1981-ben szakvizsgázott kitűnő eredménnyel.

Németül, angolul, olaszul beszél. Szakterületei: kötelmi jog, cégjog, ingatlanjog, közigazgatási jog, építési jog, adójog, családi jog.

Két gyermeke van.

VÁLTSON BÉRLETET A 2008/2009-es évadra!

VÍGSZÍNHÁZ

HELTAI JENŐ
A TÜNDÉRLAKI LÁNYOK
Rendező: Valló Péter

STENDHAL-ILLÉS ENDRE
VÖRÖS ÉS FEKETE
Rendező: Szikora János

TRACY LETTS
AUGUSZTUS OKLAHOMÁBAN
Rendező: Eszenyi Enikő

PESTI SZÍNHÁZ

EBERHARD STREUL-PARTI NAGY LAJOS
A KELLÉKES
Rendező: Ilan Eldad

HEINRICH BÖLL-BEREMÉNYI GÉZA
KATHARINA BLUM ELVESZTETT TISZTESSÉGE
Rendező: Hegedűs D. Géza

CARLO GOLDONI
A CHIOGGIAI CSETEPATÉ
Rendező: Forgács Péter

• • •

Bérlettel kapcsolatos információkért hívja a színház
ingyenes zöld számát:

06-80-204-443

Bérletek már az interneten is válthatók:

www.vigszinhaz.hu

Spitz Gábor

a Schönherr Szécsényi Ügyvédi Iroda új munkatársa

A hazai ingatlan- és vállalati jogi piac egyik vezető szereplője, a Schönherr Szécsényi Ügyvédi Iroda munkatársaként folytatja pályafutását a jövőben **dr. Spitz Gábor**, aki az iroda M & A tranzakciókra (vállalati fúziókra és felvásárlásokra) szakosodott csapatát erősíti majd.

Dr. Spitz Gábor (32) a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán szerzett jogi doktorátust 2001-ben, 2005 óta a Budapesti Ügyvédi Kamara tagja. Szakterületei közé tartozik a vállalati jog, valamint az M & A ügyletek és az ingatlanjogi tranzakciók.

Jogi diplomája megszerzését követően, 2001-ben lépett be a Baracsi Ügyvédi Iroda Haarmann, Hemmelrath & Partner irodához, ahol komoly szakmai tapasztalatra tett szert az ingatlanjog és az általános társasági jog terén.

A Schönherr Szécsényi Ügyvédi Irodához történő csatlakozását megelőzően, 2003-tól, a Réti, Antall & Madl Ügyvédi Iroda munkatársaként, főként logisztikai szolgáltatók, autópárizi beszállítók és befektetési alapok jogügyleteivel foglalkozott, széles körű ismeretekre tett szert az

offshore struktúrák és tranzakciók, a különböző privatizációs ügyletek, valamint a multidiszciplináris tanácsadási projektek kezelésében. Dr. Spitz Gábor magyar anyanyelve mellett folyékonyan beszél angolul és németül.

A vállalati jog, a banki és finanszírozási jog és a versenyjog területén aktív Schönherr Szécsényi Ügyvédi Iroda az ingatlanjogi tanácsadásban (akvizíciók, ingatlan-fejlesztési és ingatlan-finanszírozási projektek) az élvonalbeli szolgáltatók közé tartozik Magyarországon. Közreműködött többek között Ausztria vezető tőzsdei ingatlan-befektetési társasága, az Immoeast magyarországi ingatlanportfóliójának felvásárlásában, vagy a Club Aliga privatizációjában. Az ingatlanjogi ügyek mellett 2005 óta az M & A tranzakciók is egyre növekvő részt képviselnek az iroda portfóliójában.

A **Schönherr** Közép- és Kelet-Európa egyik vezető vállalati jogi szolgáltatója.

Belgrádi, bécsi, brüsszeli, budapesti, bukaresti, kijevei, ljubljanaei, szófiai és zágrábi irodáiban több mint 220 szakember nyújt jogi szolgáltatást helyi és nemzetközi ügyfelek számára. Az iroda komoly hagyományokkal rendelkezik a nemzeti és vállalati határokon átvitelő, magas színvonalú gazdasági jogi tanácsadás területén.

A Schönherr üzleti filozófiájának középpontjában a komplex gazdasági ügyletek és tranzakciók során nyújtott magas színvonalú tanácsadás és hatékony problémamegoldás egysége áll.

A Schönherr irodáinak tevékenysége valamennyi piacon összhangban áll a helyi jogi előírásokkal és szakmai normákkal.

Petrocelli, az olasz származású ügyvéd, aki csak ártatlanokat védett, és mindig nyert, miközben a valódi bűnöst is lebuktatta, talán még mindig lakókocsiban lakik valahol a sivatagban, és valószínű, hogy a memphisi Cég vagy a New Yorkban praktizáló ördög sohasem fogja megkeresni visszautasíthatatlan állásajánlattal. Éppen ezért lehetett őt szeretni. A kisemberek ügyvédjeként Petrocelli a magyar sorozat-folklór darabjává vált, mint *Derrick*, *Isaura* vagy *Mork*, „az úr az úrból”, aki épp Petrocellit parodizálva mosta tisztára magát a bolondná nyilvánítási eljárás során két nanu-nanu között, legalábbis a magyar szinkron szerint.

Petrocellinek volt még egy vitathatatlan hatása mifelénk: általa a törvénytisztelő, tárgyalótermet csak hírből ismerő átlagpolgár többet tud az amerikai büntetőeljárásról, mint a hazairól. Töményen kaptuk a kliséket az amerikai tárgyalótermekből, hetente egyszer, vágóképként a vidéki törvényszék Capitoliumra emlékeztető épületét, a pocakos ügyészt, az ügyvédet („tiltakozom, bíró úr!”), a frappáns perbeszédet, az amerikai zászló alatt ülő parókás, komoly bírót a húsklopfolóra hasonlító kalapácsával a pulpituson („csendet kérek vagy kiűrttetem a termet!”), a tisztelt esküdtszéket, és természetesen a lépcsőn várakozó, elmaradhatatlan sajtót.

A tárgyalás hálás téma. Látványos, igazi dráma. Ki az, aki nem szereti a küzdelmet? Ki az, aki nem szereti látni, ha az Igazság győz? És ha nem győz? Már a küzdelem is nemesít. **Peter Greenaway** imád bírósági tárgyalásokra nézőként beülni. Mint mondja, ott lehet a legeredetibb élményekre szert tenni. Egy bizonyos élménytől azonban mindannyian rettegünk. Attól, hogy nem nézőként, hanem vád-

lottként keveredünk egy büntető-eljárásba. Vagy épp csak a jogainkat kell érvényesíteni egy polgári perben. Ez a szorongás ihlette a legklasszikusabb per, a néhai *Josef K.* perének történetét. **Kafka** gyakorló jogászként mindennapi kapcsolatban élt az emberiség legellentmondásosabb teremtményével, a Törvénnyel.

A törvények, rendeletek, rendelkezések, utasítások, irányelvek, iránymutatások, utazási feltételek, házirendek és társaik szigorúan felépített hierarchiájában

lottként keveredünk egy büntető-eljárás-

pénzt veszünk fel az ATM automatából: Hitelintézeti Törvény; illegálisan másolt szoftver segítségével írjuk a cikkünket, börtönben, fűrótoronyban, repülőgépen, hajón vagy netán turistabuszon játszunk le egy jogvédett videókazettát: Szerzői Jogi Törvény, Büntető Törvénykönyv; kutyát sétáltatunk: Ebrendelet. A felsorolást a végtelenségig lehetne folytatni.

A Törvény misztérium. Valamikor a vallás része volt, mára maga is szigorú, tekintélyt követelő vallássá vált. Felépítette templomait, kialakította szertartásait. Az ügyészek, az ügyvédek és a bírák személyében papjai is vannak. Hozzájuk képest mindenki mellékszereplő a tárgyalótermi drámában: a tanúk, a szakértők, a peres fél és a vádlott is. Ennek a vallásnak az istene az Igazság, a törvény őt szolgálja. A törvény az Igazság nevében véd és fenyeget. Ez az egyetlen vallás, amelyben engedélyezett az emberáldozat. A Törvény meghatározza jogainkat és megállapítja kötelezettségünket. Az egész életünk nem egyéb, mint jog és kötelezettség, amit szigorúan be kell tartani, mert együttműködésbe kerülünk vele. A „társadalmi szerződés” elmélete szerint jogaink egy részéről valamikor lemondunk, és átadtuk az Államnak, a Hatalomnak. Már nem ölünk, korlátozottan büntetünk, ez a Hatalom kiváltsága. A Hatalom irányít és véd bennünket átengedett jogaink alapján. A Hatalom tartatja be a Törvényt, a tőle független törvénykezés igénybevétele, a Törvény alapján szolgáltat Igazságot. De az igazságszolgáltatás során soha sem az Igazságra, hanem a Törvényre hivatkozik, és a legfontosabb alapszabályra: a törvények nem ismerete nem mentesít a felelősség és a felelősségre vonás alól. A Törvény, akárcsak a legtöbb vallás, kíméletlenül behajítja az őt megillető adót. Az Igazságért pénzt, sokszor rengeteg pénzt kell fizetni, az Igazság többnyire a pénz igazsága.

„A Jog – Hollywood sugallata szerint – az ügyvédek segítségével a maffia vagy egyenesen a Sátán szolgálatában áll.
»Miért a jog? Miért az ügyvédek? Azért fiacskám, mert a jog tár ki előttünk minden ajtót.
Az a mindenre érvényes belépő!« – hängzik el a kérdés és a válasz
Az ördög ügyvédje végén.”

egyensúlyozva vagy vergődve éljük mindennapjainkat. A Törvényt minden pillanatban alkalmazzuk, és akarva vagy akaratlanul elég gyakran megsértjük. Újságot veszünk az újságosnál: Polgári Törvénykönyv, adásvétel; felszállunk a villamosra: Polgári Törvénykönyv, szolgáltatási szerződés; két sör után ülünk be az autóba, vagy túllépjük a megengedett sebességet: KRESZ, Büntető Törvénykönyv; születünk, házasodunk, válunk: Családjogi Törvény;

Ilyen vagy olyan okból, pénztelenség, dac, virtus, balsors és még ki tudja mi miatt, emberek tömegei élnek a Törvény határán, vagy azon kívül. Nekik természetes életforma a fenyegetettség. Ha lesújt, könnyösen veszik tudomásul, mint a Törvénytől sújtva vagabundjai. De nem kell ahhoz feltétlenül bűnözőnek lenni, hogy kicsússzunk a védelme alól. Bárkivel, bármikor megeshet. Elég egy szerencsétlen kormánymozdulat vezetés közben, egy hamis tanúvallomás, egy rendőrségi túlkapás. Elég, ha rossz pillanatban érkezünk vagy rossz helyen vagyunk. Ha beindult a Törvény gépezete, akkor érezzük meg igazán félelmetes, irracionális erejét. Egy bírósági eljárás a valós helyzettől függetlenül bárhogy végződhet. Ilyenkor eszeveszettül keresi mindenki az Igazságot – valójában a maga igazságát –, van aki becsúsgyóból, van aki munkaköri kötelességből, van aki megszokásból, van aki azért mert az életéért, vagyonáért küzd.

Az igazságkeresés leglátványosabb része a tárgyalás. A Törvény csak keretet ad az igazság megtalálásához, ezt a keretet a tárgyalás során a résztvevőknek kell kitölteni. A perben résztvevők: az ügyész, a bíró, az esküdtek; továbbá az eljárásba sodródó kívülállók: a tanúk, a szakértők; végül, akinek a bőrére megy az egész: a vádlott vagy a jogaiban sértett fél. Nekik tolmács kell, aki ért a tárgyalás nyelvére. Ez a tolmács az ügyvéd, napjaink írástudója, a Törvény, a Jog ismerője és értelme-

zője. Mert a Törvény nyelvét, rendszerét laikusként csak annyira értjük, mint a mende törzs tagjai az *Amistadban*. Mindannyian ismerjük az ősrégi tolmácsviccet.

„Kihallgatás, jobbra a seriff, középen a tolmács, aki fordít, balra a mexikói bankrabló.

Seriff: Hová dugtad a pénzt?

Bankrabló: Nem tudok semmiféle pénzről.

Seriff: Ha nem mondd meg, lelőlek!

Bankrabló: Elástam a temetőben.

A tolmács fordít: Nem félek a haláltól.”

A klasszikus amerikai ügyvédvick az *Esőcsináló*ban hangzik el: „Mi a különbség egy elgázolt ügyvéd és egy elgázolt görény között? Az ügyvéd előtt nincsen fényom.”

Hogyan függ össze a két vick? Az ügyvédnek legalább annyira ki vagyunk szolgáltatva, mint a tolmácsnak. Az amerikai köztudatban az ügyvéd, mint egy héja vagy keselyű, kihasználja a tudása adta előnyét. A Jog, a Törvény tudása hatalom, amit pénzre lehet váltani. A *Cég* és Az *ördög ügyvédje* már erről a világról szól. A Jog – Hollywood sugallata szerint – az ügyvédek segítségével a maffia vagy egyenesen a Sátán szolgálatában áll. „Miért a jog? Miért az ügyvédek? Azért fiacskám, mert a jog tár ki mielőttünk minden ajtót. Az a mindenre érvényes belépő!” – hangzik el a kérdés és a válasz Az *ördög ügyvédje* végén. Az *Esőcsináló*ban tragikomikus jelenet, amikor az

egyébként szimpatikus zugügyvéd a kórház betegei közül próbál magának kuncsaftot szerezni. Pedig ez még enyhe módszer. Persze szólnak filmek becsületes ügyvédekről is. Példának itt van mindjárt az *Esőcsináló* kezdő ügyvédje, a *Vinnie, az együgyű*, a *Törvénytörő héják*, az *Egy becsületbeli ügy*. Az utóbbi érdekessége, hogy katonai bíróság előtt játszódik. Ha valaki megjárta már a sereget, tudja, mit jelent ez. A katonai büntetőeljárás a törvénykezés külön műfaja, bárhol folyik a világon, és a vádlott a per eredményeként könnyen a Dombon találhatja magát. Az ítélkezést igencsak befolyásolhatják a csillagok. Talán azért olyan hatásos a fiatal ügyvéd tiszt és a cinikus, öreg tábornok végső összecsapása. Persze a civil életben sincs ez másképp: a statisztikák szerint a gazdagabb vádlott esélye a felmentésre mintegy tizenötször nagyobb, mint a szegényé. (Legutóbb az *O. J. Simpson*-ügy volt erre jó bizonyosság.) A „jó ügyvédek” naiv idealizmusát látva (legfrissebb példa rá a *Civil Action Travolta* játszotta főhőse) olyan érzésünk támad, mintha az ilyesfajta filmeket a jogász szakma finanszírozná a reklám kedvéért vagy lelkiismerete megnyugtatósa végett.

dr. Bodolai László

A cikket a következő számban folytatjuk.

A dumagép

Kovács András Pétert egyre többen ismerik a Dumaszínházból és a Showder Klubból, azt azonban nagyon kevesen tudják, hogy jogi végzettsége is van.

Ahol a jogi végzettség kell, ott tudják rólam, hogy humorista is vagyok, akik humoristaként tartanak rám igényt, azok kevesen tudják, hogy jogász is vagyok, mert a humor és a stand-up comedy annak megragadására szolgál, ami mindannyiunkban közös. Ez pedig túl van azon, hogy valaki jogász, hacsak nem fűződik hozzá valami speciális történet. Általában nem fűződik hozzá.

Az egyetem után mivel foglalkozott?

Az ELTE jogi karán voltam ösztöndíjas PhD-hallgató, ahol jogtörténetet tanítottam, de fő kutatási területem a médiajog volt. Az ösztöndíj után a Károli Gáspár Református Egyetemen Révész T. Mihály professzor mellett médiajogot tanítottam. 2006 tavaszán megnyertem a Magyar Rádió VIII. Humorfesztiválját. Úgy gondoltam, hogy a humor előtérbe kerülésével a tanítást és a tudományos állást nem tudnám megfelelő elhivatottsággal végezni. Az embernek nem lehet két hivatása, ha mindkettőt komolyan akarja venni.

Az arányok most egyértelműen a humor, és az egyéb kreatív munkák irányába tolódtak el. A fellépésekre egyrészt készülni

is kell, másrészt, ha az ember este egy országos kereskedelmi televízióban a kelténél oldottabban humorizál, akkor nem biztos, hogy a másnap reggeli előadáson ugyanaz a tekintély övezi, mint egy alkotmánybíró.

Végez még jogi munkát?

Az ELTE Informatikai Karán még ma is tanítok informatikai jogot és médiajogot. Úgy érzem már ez is nagyon határeset, mivel a hallgatók nem elsősorban a tantárgy miatt jelentkeznek az óráimra, és azt hiszik, ez egy jópofa, vicces óra lesz. A félévi számonkérésnél gyakran meglepődnek, aztán szép lassan lemorzsolódnak.

Nem tud elszakadni a tanítástól. Szereti csinálni?

Szeretem. Egyrészt kiélhetem az exhibitionizmusom, másrészt az ember tanítva is tanul. Miközben otthon átgondolok valamit, vagy előadást tartok, olyan összefüggéseket fedezek fel, amik nagyon hasznosak lehetnek. Ez jó, mert használok az agyam, és én szeretem használni az agyam.

Hogyan került kapcsolatba a humorral? Mindig vicces gyerek volt?

Igen. Gimnáziumban én voltam az osztály bohóca, mindamellett, hogy jól is tanultam. Már akkor megvolt bennem ez a kettősség. Használtam az agyam is és szerepeltem is, amikor csak lehetett. Az egyetemen Litkai Gergely eggyel fölöttem járt. Akkor már tudtam, hogy ő a Rádióklubbarénak is írogat, de személyesen nem ismertük egymást.

Az egyetem elvégzése után körülbelül 3 évvel a Komédium Színpadnak volt egy felhívása Humorhozam névvel, amiben házi kabaréműhelyt kívántak létrehozni. Jelentkeztem, mert jópofának tartottam, és úgy gondoltam, úgyis szűk körben marad. Ez a próbálkozás 3–4 alkalom után bedőlt, de éppen akkor, amikor megnyílt

az első Dumaszínház, amit Litkai Gergő szervezett. A Komédium társulatának nagy része át is jött, köztük én is. Végül itt értek össze a szálak.

Az elején azonban ez is kiegészítő tevékenységnek tűnt, klubszerű volt. Ugyanaz a harminc ember járt a fellépésekre. A fejlődés azonban elindult, mind a kávézó részéről, mind a mi részünkről, és ez lett belőle, ami. Az esti hobbiból szakmává, hivatássá vált a humor.

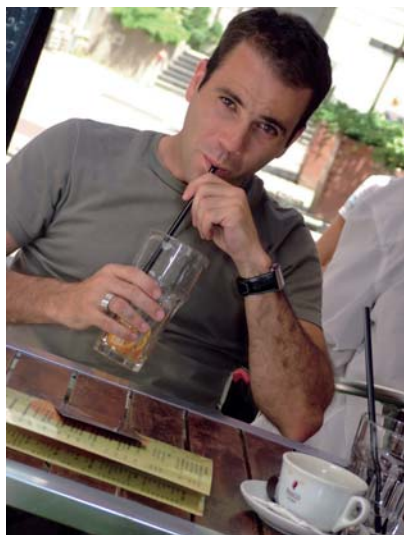
„... ha az ember este egy országos kereskedelmi televízióban a kelténél oldottabban humorizál, akkor nem biztos, hogy a másnap reggeli előadáson ugyanaz a tekintély övezi, mint egy alkotmánybíró.”

Hivatássá?

Én annak tekintem, nagyon komolyan veszem. Legalább annyi szellemi energiát fektetek bele, mint a tudományos tevékenységembe. Nagyon sok hasonlóság is van a jogi pálya és a humor között. Az egységben való gondolkodást, a fegyelmet és a szorgalmat, ami a jogi pályán ragadt rám, megtartottam a humorban is. Ahogy megtartottam és használok az ügyvédjelölti pályán tanultakat, a tárgyalási tapasztalataimat, és az érveléstechnikát is. A fellépés hasonlít egy jogi előadáshoz, az ember elkezd valahol és eljut valahová.

A Dumaszínház és az oktatás teljesen kitölti az idejét, vagy mással is foglalkozik mellettük?

Van más is. Másfél évet dolgoztam egy televíziós produkciós irodának, amely mind közszolgálati, mind kereskedelmi műsorokat is gyártott. Ott szinte két munkakört töltöttem be, mivel amellet, hogy át tudtam nézni egy szerződést, értettem a szerzői joghoz vagy össze tudtam állítani egy közbeszerzési pályázatot, meg tudtam írni egy kreatív szöveget is bármely műsorba. Abszolút hasznát vettem a jogi tudásomnak és a kreatív képessé-

Kovács András Péter 2001-ben végzett az ELTE jogi karán. Az elméleti és a gyakorlati jogi munka után humorista lett. Nagyon vigyáz arra, hogy magánélete, felesége ne váljon a sajtó témájává. Ha nem fellépésre készül, szívesen készít fenyőbútorokat a lakásába.

geimnek is. Mára ez a munka heti két napba szorult vissza, az időm nagy részét a fellépések, illetve az azokra való felkészülés teszik ki.

Milyen sűrűn lép fel?

Hetente átlagosan 3–4 fellépésem van. Ez változó. Nyáron kevesebb, év végén, decemberben rengeteg.

Egyre sikeresebbek lettek, a Dumaszház hálózattá fejlődött. Hogyan jött a televízió?

A Dumaszház fellépőinek felét az Esti Showder gegcsapata alkotja, akik szoros kapcsolatban állnak Fábry Sándorral, valamint a műsor producerével, Kovács Kristóffal. Nekik volt köszönhető, hogy mi olykor szerepelhettünk az Esti Showder adásaiban. Egyértelmű volt, hogy sikeres, életképes műsort lehet a stand-up comedy-ből készíteni, csak ki kellett találni a formáját, és kidolgozni a részleteit. Be akartuk mutatni, hogy van még újfajta humor Magyarországon.

Sokat kellett küzdeni a műsorért, vagy könnyen ment?

Kristóf küzdött helyettünk, mi nem is tudjuk, milyen meccsek zajlottak az RTL Klubnál. Nem elsősorban azért kellett küzdeni, hogy képernyőn lehessünk, hanem inkább azért, hogy olyan körülmények között tehessük meg, amilyenekben igazán érvényesül az a fajta humor, amit mi csinálunk.

Volt olyan megkeresés, amire nemet mondtak?

Nagyon sok. Folyamatosan jönnek az ajánlatok a legkülönbözőbb helyekről, nekünk bölcs önmérsékletet tanúsítva kell kiválasztanunk, hogy számunkra mi a hasznos, és mi nem az.

Honnan jönnek a poénok?

A történetek sajátok, amiket mindenképpen tömöríteni kell. Ahhoz, hogy igazán humoros legyen a sztori, le kell festeni a nézőknek, ki kell vetíteni rájuk az események hangulatát. Ehhez gyakorlatilag a költészet eszközeit, metaforákat, allegóriákat, hasonlatokat kell használni.

A szelektálás azonban még a meritésnél is fontosabb. Rengeteg poéntól kell megválni felkészülés közben. Nálam ez körülbelül a poénok 60%-a.

Kik előtt teszteli a poénokat?

Mindig élőben, közönség előtt. Egymás előtt, család előtt nem olyan jó, mert senki nem lehet próféta a saját hazájában. A közönség a legobjektívebb, a leghihetőbb mérce, mert annyira vegyes összetételű, hogy nem tudnak tévedni. A nevetésből, a reakcióból azonnal lehet tudni, hogy egy poén jó-e, vagy sem.

Van szavatossági ideje egy poénnak?

Az én anyagaim 90%-a olyan egyetemes dolog, ami bárhol, bármikor megállja a helyét. Az aktuális dolgoknak nyilván van, de ezeket is lehet aktualizálni. Az, hogy mennyi ideig mesélünk valamit, azon múlik, hogy mi mikor unjuk el. Ha valamit rutinból mondunk már, akkor el kell gondolkodni, hogy azt pihentessük, vagy mondjuk el a tévében, és azzal végleg váljunk-e meg tőle. Ha valamit elmondtam a tévében, az megjelenik az interneten, már letölthetővé válik, így ha utána élőben mondom el, akkor nem lesz érdekes. Pedig olyanok vagyunk, mint a pornó. Meg lehet nézni a tévében és az interneten, de soha nem lesz olyan, mint élőben.

„Az esti hobbiból szakmává, hivatássá vált a humor.”

Elégedettek a tévéműsorral?

Igen, nagyon. A nézettségi elvárásokat hoztuk, magunkkal is elégedettek vagyunk, nem látjuk akadályát a folytatásnak. Egy kisebb problémánk van, a heti egy adást mindannyian kicsit soknak tart-

juk. Vigyázni kell, nehogy megfáradjon a műsor, ne unjanak ránk a nézők.

Mi lehet a csúcs?

A vad partik, az ingyen drogok és a kőkevény szex (nevet). Komolyra fordítva: Talán ha egy korábbi műsorsávba kerülnénk a tévében. Úgy érzem, részünkről kihoztuk a stand-up comedy-ből a legtöbbet. Ismernek már minket, tudják mire vagyunk képesek, de a bulvárlapok még nem vettek a szájukra. Ez így pont egészséges. Ennél többet nem kívánhatunk.

„Pedig olyanok vagyunk, mint a pornó. Meg lehet nézni a tévében és az interneten, de soha nem lesz olyan, mint élőben.”

Meddig lehet a humorral foglalkozni?

Nagyon okosan be kell osztanunk az erőnket, és akkor el tudjuk kerülni a kiégést. A mennyiségi szemlélet megöli azt, amit csinálunk. Nem szabad túlvállalni magunkat.

Tervezi, hogy fog még a joggal komolyan foglalkozni?

Folyamatosan olyan dolgok történtek velem, amikről soha nem gondoltam volna, hogy részem lesz bennük, emiatt nem merek mondani semmi biztosat. Ha úgy érzem majd később, hogy a jog az egyetlen biztos pont az életemben, visszatérek hozzá, de jelen pillanatban ennél még az is valószínűbb, hogy négy év múlva fókákat fogok tenyészteni az Antarktiszon... Az életnek sokkal nagyobb a fantáziája, mint nekem.

dr. Kovács Zsolt

Fotók: Hudák László

Nem játék a betűkkel

Mára már valóságos iparággá nőtte ki magát a különféle védjegyek bejegyzésével, oltalmával, a bitorlók elleni fellépéssel kapcsolatos tevékenység. Nem csoda, hiszen egy-egy jó márkanév önmagában is dollármilliókat érhet.

A szellemi tulajdon védelmére szakosodott **Pintz György** szabadalmi ügyvivő szerint, ha később nem akarunk akár milliókat veszíteni, nem érdemes hályogkovácsokra bízni a jogi procedúrát.

Fotó: Hudák László

Pintz György mintegy 25 éve szabadalmi ügyvivő, a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Tanács tagja.

Okleveles Európa-mérnök, az ELTE Jogi Karán 1986-ban szerzett iparjogvédelmi szakjogász diplomát. Európai szabadalmi ügyvivő, továbbá európai védjegy és design (mintaoltalmi) ügyvivő.

Tagja az Internet Szolgáltatók Jogi Tanácsadó Testületének, a Nemzetközi és az Európai Szabadalmi Ügyvivők Szervezetének, a Nemzetközi és az Európai Védjegy Ügyvivők Szervezetének, valamint több magyar és nemzetközi szervezetnek.

Számos magyar és külföldi találmány, publikáció, továbbá a „Találd fel magad” (Akadémiai Kiadó) könyv szerzője, a Pintz és Társai Szabadalmi, Védjegy és Jogi Iroda vezetője.

Négy gyermeke van, hobbjai az asztalitenisz és a síelés.

A világ 130 országából nem kevesebb, mint nyolcezer ügyvéd, jogász és szabadalmi ügyvivő (angolul: patent, illetve trademark attorney) vett részt május végén a patinás Nemzetközi Védjegy Szövetség (INTA) 130. alkalommal megrendezett éves találkozásán. Az idén Berlinben tartott nagyszabású tanácskozáson hazánkat többek között **Pintz György** szabadalmi ügyvivő képviselte. A magyarok közül egyedülként a szakember Budapesten működő szabadalmi, védjegy- és jogi irodája kapott lehetőséget, hogy önálló standdal lehessen jelen a konferencián. Itt az iroda legújabb kezdeményezését, a **www.trademark.eu** címen elérhető honlapot mutatták be a világ minden tájáról érkező szakmai érdeklődőknek.

Persze egy európai kitekintésű internetes felület létrejötte önmagában nem feltétlenül nagy esemény, hiszen jelen pillanatban az .eu kiterjesztésű domainok száma a kétfélmilliós nyolcszázazretet is meghaladja. Ha viszont azt vesszük, hogy Pintzéknek egy mindinkább felértékelődő jogi területen, a szó szoros értelmében néhány másodperces előnnyel sikerült külföldi versenytársaik elől megszerezniük egy, a szakma számára felbecsülhetetlen értékű domainnevet, akkor máris felmérhetjük a fegyvertény nagyságát. Az iroda új szerzeményét az ugyancsak általa életre hívott **www.szabadalmi.hu** és **www.vedjegy.eu** honlapok mellé sorolta be, jelezve: a szellemi jogvédelemmel kapcsolatos ügyek egyre kikerülhetetlenebbül kapcsolódnak össze a világhálón való jelenléttel.

Ez volt a berlini tanácskozás egyik legfőbb tapasztalata is: aki az internetből kimarad,

az lemarad. Nem véletlen, hogy a mostani konferencián első ízben jelentek meg tömegesen a domainnevek jogi védelmével is foglalkozó cégek. „A világ szerencsésebb országaiban a szellemi tulajdonvédelem olyan rangos, kiemelt jogterület, melynek mellőzését ma már egyetlen komolyabb nemzetközi iroda sem engedheti meg magának. Magyarországon sem várathat sokáig magára, hogy a piaci szereplők felismerjék a márkavédelem jelentőségét” – mondja az Ügyvédvilágnak **Pintz György**. A szakember egyúttal felhívja a figyelmet: „A magyar védjegybejelentőknek tisztában kell lenniük azzal, hogy piaci helyzetük mindaddig nem lehet biztos, amíg nem a megfelelő odafigyeléssel választanak maguknak márkanévet, és azt nem védik minden lehetséges jogi eszközökkel. A névadás ugyanis korántsem játék a betűkkel, hanem nagyon is komoly feladat, melyre Nyugaton kisebbfajta iparág épül.”

„... a szellemi tulajdonvédelem az egyre összetettebb szolgáltatások irányába halad, az új jelszó pedig a következő: *mindent egy helyen!* ...”

Ha pedig valaki biztosra akar menni, akkor **Pintz György** szerint nem érdemes hályogkovácsra bízni a procedura intézését. Az ugyan nem ördögösség, hogy valaki alapszintű jogi jártassággal felvértezve egy védjegy bejegyzését kezdeményezze az illetékes hatóságnál, ám ahhoz, hogy később ne érje kellemetlen meglepetés, a dolgot e szerteágazó szakterület ismerőire érdemes bízni. A folyamat során sok olyan buktató jelentkezhet, amire a laikus nem tud kellőképpen felkészülni. Következésképp előfordulhat, hogy valaki sokmillió forintot öl bele egy termék piacra vezetésébe, reklámozásába, majd hónapok, esetleg évek múltán kiderül, hogy az általa megálmodott márkanév más, már bejegyzett védjegyekbe ütközik, ezért nem használható.

Persze már erre is feltalálták a megoldást, ez pedig a védjegy kutatás. E folyamat

során azt kell feltérképezni, hogy egy új márkanév nem ütközik-e már létező, védett elnevezésekbe. Ez viszont nem kis feladat, hiszen nemcsak egy már meglévővel azonos, hanem ahhoz a szó szoros értelmében a megtévesztésig hasonló neveket sem adhatunk új termékünknek. Ráadásul – attól függően, hogy szellemi termékünket hány országban akarjuk levédeni – nem mindig elég csak egy adott országot feltérképezni, hanem akár az egész Európai Unióra kiterjedő kutatást kell folytatnunk. Közben olyan apróságokra is figyelniünk kell, hogy a megálmodott név ne legyen leíró jellegű, hiszen az akadály a bejegyzésnek (ilyen formán például egy áruházláncnak nem adhatjuk a „Szuper” elnevezést).

Ezt a széles körű szolgáltatást kínálja Pintz Györgyék új európai honlapja is; mert ahogy a szakember mondja, a szellemi tulajdonvédelem az egyre összetettebb szolgáltatások irányába halad, az új jelszó pedig a következő: mindegyik helyen! Ennek megfelelően a www.trademark.eu oldalon néhány kattintás után az egész Európai Unióra kiterjedő védjegykutatást rendelhetünk meg, de ugyanitt online módon is intézhetjük ügyeinket, legyen szó uniós védjegykutatásról és -bejelentésről, vagy éppen az egész világra kiterjedő védjegyfigyelésről. Míg a védjegykutatással azt térképezzük fel, hogy az általunk választott név nem ütközik-e a már létező elnevezések valamelyikébe, a védjegyfigyelés pont ellenkezőleg működik: ez esetben egy márkanév gazdája vizsgálja rendszeresen az egyes országokban publikált védjegyek listáját, hogy egy új szereplő nem készül-e bitorolni az ő szellemi termékét. Ebben az összefüggésben Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz alapvető változást hozott a védjegyszabályozás hazai gyakorlatába. Korábban ugyanis az illetékes hatóság hivatalból és automatikusan vizsgálta, hogy egy új név nem ütközik-e egy már bejegyzett elnevezésbe. Ma már nem tekintjük közérdeknek a védjegyütközések felszámolását. A jogszabály a piaci szereplőkre bízta, hogy kellő körültekintéssel figyelik-e az új nevek megjelenését. Ez a gyakorlatban annyit tesz, hogy az elektronikus védjegyközlönyben megjelenik minden új név, és ha valaki átfedést észlel, akkor három hónapon belül neki kell jeleznie egy felszólalási eljárás keretében. „Ha valaki ezt elmulasztja, a védjegy bejegyzése után is kérheti annak törlését, ám ez sokkal hosszadalmasabb és bonyolultabb eljárás, amit jobb megelőzni kellő odafigyeléssel” – mondja Pintz György.

Az EU védjegyhivatala egyébként azt a lehetőséget kínálja, hogy aki nem csak a saját hazájában, illetve néhány további országban akarja levédeni szellemi termékét, annak lehetőséget kínál az egész unió területére érvényes védettségre – melynek költsége már akár 3-4 ország eljárási díjának árából is kijön. Esetleges bitorlás esetén a nemzeti bíróságok járnak el, így nálunk a Fővárosi Bíróság jár el közösségi védjegybíróként.

Lényeges tehát, hogy jó védjegyet válasszunk, de bizonyos szempontból még ennél is lényegesebb, hogy az ezzel járó jogi procedúrát megfelelő szakértelemmel vigyük végig. Egy jó elnevezés pedig, mint köztudott, már fél sikert jelenthet a

piacon – nem hiába érnek dollármilliókat a világ legmárkásabb védjegyei (lásd táblázatunkat). És hogy egy jó márkanév mennyire össze tud fonódni az adott áruval, arra az olyan termékek elnevezése a példa, mint a Xerox cég. A fénymásolókat gyártó vállalat annak idején annyira márkánsan jelent meg a piacon, hogy a fénymásolást a köznyelv – különös rangot adva a gyártó cégnek – egyre inkább xeroxozásként kezdte emlegetni. „Ez azonban könnyen vissza is üthet. Ha egy ilyen kifejezés ennyire közkeletűvé válik, azzal az elnevezés akár el is veszítheti a megkülönböztető jellegét” – világít rá végül Pintz György a védjegyek világának felettébb összetett voltára.

Az Európai Unió tíz legértékesebb védjegye

Helyezés	Védjegy	Érték (millió euró)
1.	Nokia	22 440
2.	Mercedes	16 230
3.	BMW	14 610
4.	Louis Vuitton	13 110
5.	SAP	7 450
6.	IKEA	6 530
7.	Siemens	5 830
8.	Gucci	5 330
9.	Philips	5 010
10.	L’Oreal	4 760

Forrás: Millward Brown Optimor

A világ legértékesebb védjegyei

Helyezés	Védjegy	Érték (millió dollár)
1.	Google	86 057
2.	General Electric	71 379
3.	Microsoft	70 887
4.	Coca-Cola	58 208
5.	China Mobile	57 225
6.	IBM	55 335
7.	Apple	55 206
8.	McDonald’s	49 499
9.	Nokia	43 975
10.	Marlboro	37 324

Forrás: Millward Brown Optimor

Kisokos

- A védjegy árujelző, amely termékek, szolgáltatások egymástól való megkülönböztetését segíti. Kapcsolatot teremt az áru és gyártója között. Tulajdonosának piaci helyzetét védi a konkurens gyártók ellen. Használata egyben értékét is növeli.
- Leghatékonyabb versenyesszköz minőségjelző és reklám funkcióval. Az újdonság nem feltétel, de fontos a megkülönböztető képesség, és hogy más hasonló védjegy ne legyen az adott piaci területen. Regisztráció útján védhető minden grafikai ábrázolható megjelölés, így szó, szóösszetétel, szlogen, logo, ábra, térbeli alakzat.
- Ha sikeres a regisztráció, a lajstromozás, akkor kizárólagos jogot ad a védjegy használatára az adott országban.
- Korlátlan ideig fenntartható.
- Meghatározott árukhöz, szolgáltatásokhoz kötődik.
- Egységes Európai Uniói oltalomra is van lehetőség.

A jég bajnoka

Beszélgetés dr. Szélig Viktor világbajnok jégkorongozóval

Hogyan jött az életébe a jögi pálya?

A két dolog összevonása ritka az aktív sportolóknál, nekem is véletlenül jött. Nem is gondoltam volna, hogy egyszer a jögi pályán kötök ki, mert a családomban nem voltak jogászok. Mindamellett, hogy a sport végigkísérte az életemet, szerettem volna egy egyetemi diplomát is szerezni. Elvégeztem a Műszaki Főiskolát, majd jött a jögi érdeklődés. A feleségem a jögi egyetemre járt és a könyveit nézegetve kedvet kaptam hozzá, hogy tanuljak, az időmet hasznosan töltssem és a sport mellett jögi diplomát szerezsek. A szakvizsgát elhalasztottam, mert jött egy olyan esély, amire én sem számítottam. 2006 nyarán leigazoltak a franciaországi Briancon jégkorongklubhoz, ahol jelenleg is játszom. Remek lehetőségnek tartom és örülök neki, hogy kipróbálhatam magam külföldön is. 9 éves korom óta jégkorongozom. 17 éves koromban húzhattam fel először a válogatott mezt és onnantól fogva minden világbajnokságon részt vehettem a csapattal.

Ha jól tudom, a jégkorong is véletlenül jött az életébe.

Igen, ez így van. Édesanyám a dunaújvárosi sporttelepen dolgozott és beíratott

egy korcsolyatanfolyamra. Miután elvégeztem, jött egy lehetőség, elindult a jégkorong és kedvet kaptam, hogy kipróbáljam. 9 évesen fogalmam sem volt, hogy milyen ez a sportág, de kipróbáltam és ott ragadtam.

Jégkorongozóként melyik volt a legemlékezetesebb pillanata?

2002-ben a világbajnokságot Dunaújvárosban és Székesfehérváron rendezték meg, és akkor sikerült először kiemelkedő eredményt elérnem, hiszen második helyezettek lettünk a Divízió I.-ben.

Természetesen az idei évi szapporói világbajnoki siker volt a legnagyobb a pályafutásomban és a magyar jégkorong történetében, hiszen az elmúlt hetven év, sőt az egész magyar jégkorongsport legnagyobb eredménye ez a győzelem. Nagyon vágytunk és vártunk erre. A magyar sportnak is jót tett, egyre többen tudják, kik a magyar jégkorong válogatott tagjai és talán az ifjak is kedvet kapnak hozzá, hogy ezt az intellektuális, kreatív és férfias sportot űzzék.

Kinek köszönheti a legtöbbet?

Az elején, amikor az ember elkezd, akkor a szüleinek tartozik köszönettel, majd az

edzőnek, hogy valameddig eljutott, utána meg saját magának és a családjának. Jelenleg a sikert a velünk dolgozó szövetségi kapitánynak és az edzőknek köszönhetjük, és természetesen külön köszönet illeti a feleségemet és gyermekeimet, akikre mindig támaszkodhatom. A sporthoz stabil háttér kell, egy biztos háttország, ahová az ember vissza tud vonulni, ha akar.

Fotók: Hudák László

Dr. Szélig Viktor 1975-ben született Dunaújvárosban. 2004-ben a Pécsi Tudományegyetem Jogi Karán szerzett diplomát.

Első dunaújvárosi bajnoki címét 1996-ban szerezte. Többször volt az év legjobb védője, 2007-ben az év legjobb játékosa díjat is átvehette a szövetségtől. 186-szoros válogatott védő.

Legnagyobb sikere a 2008-as világ-bajnoki cím. Jelenleg a franciaországi Briançon csapatában játszik.

Nős, 5 éves gyermeke van. Szabadidejét családjával és barátaival tölti. Szeret olvasni, utazni, zenét hallgatni.

Van olyan ellenfél, akivel nem szívesen találkozok a jégen?

Igazából emlékezetes eset Palkovics Krisztiánhoz fűződik, aki nagyon befűzött egy fehérvári Alba Volán–Dunaferri meccsen. Háttérrel játszom és a csatároknak az a feladatuk, hogy megkeserítsék a mi életünket és van egy-két játékos, akinek ez sikerül is. Most a francia bajnokságban 14 csapat van, rengeteg a jó játékos, nagyon oda kell figyelni, hogy ne járjanak túl az ember eszén. Szerencsére a nagyobb sérülések eddig elkerültek.

A sportban vagy a jogi pályában látja a jövőjét?

Mind a két dolog nagyon érdekelne, de nehéz eldönteni, hogy melyiket válassza az ember, főleg ha mindkettőt komolyan szeretné csinálni.

Egyelőre most a sport az első, majd meglátjuk, mit hoz a jövő. A következő szezonban is Franciaországban játszom, és ha lesz rá lehetőség, akkor szeretnék kint maradni. Nagyon várom a jövő évi svájci világbajnokságot és remélem, hogy szép eredményt fogunk elérni az A-Csoportban és nagyon sok magyar szurkoló eljön és szurkol nekünk.

Az idén leszek 33 éves, és úgy gondolom, hogy abban a pár évben, amíg tudok magas színvonalon, szinten játszani, addig jégkorongozom.

Már nem vagyok annyira biztos benne, hogy jogász szeretnék lenni. Szeretnék edzői képesítést szerezni, mert úgy gondolom, hogy kaptam annyit ettől a sportágtól, hogy esetleg valamennyit vissza is tudok adni belőle. Régebben el nem tudtam volna képzelni magam edzőként, mert sosem voltam az edzők kedvence, de változik az ember.

Nem tudom elképzelni az életemet sport nélkül, mert igazából az volt, ami végigkísért.

Szabadidejében mivel szokott foglalkozni?

Feleséggel, gyermekemmel és a barátaimmal töltöm a szabadidőmet. Szeretem az élő zenét, fesztiválokra járok, olvasok, internetezek. Szeretnék egyszer megtanulni gitározni.

dr. Pál Edith

Dr. Juhász István elnök, az ügyvédek jó kapcsolatának hozadékáról

Megegyezés peren kívül

Az internethasználatban, az elektronikus ügyintézésben az országos élmezőnyben található a Békés megyei Ügyvédi Kamrához tartozó 37 iroda, melyek közül 12 társas és 25 egyéni ügyvédi praxist tartanak nyilván – mondta el magazinunknak Juhász István, a területi kamara 1992 óta folyamatosan megválasztott elnöke. Ugyanakkor problémát jelent, mondta, hogy a többnyire 2–3 személyes irodák létszáma nem teszi lehetővé a budapestihez hasonló széles körű szakosodást, a munkatársaknak így sok területen otthon kell lenniük. Ennek az az egyik legfőbb oka, hogy a viharsarki megye az ország egyik elszegényedő, anyagilag kevésbé tehetősebb területe, ami a kínálat-kereslet viszonyát, következképp az ügyvédek lehetőségeit is meghatározza, vagy inkább korlátozza.

Ennek ellenére a helyi védők haladnak a korral. A kamara 189 aktív tagja közül 125-en rendelkeznek elektronikus aláírással, s a névjegyzékbe felvett kollégák 90 százaléka rendelkezik elektronikus elérhetőséggel. Mindez gyors és flott információáramlást tesz lehetővé, nemcsak az ügyvédek egymás közti kapcsolataiban, de a kamara és az ügyvédi irodák közötti kapcsolat alakítása során is. A kamara kapacitás hiányában egyelőre nincs teljesen felkészülve az ilyen mennyiségű adat kezelésre, továbbításra vagy nyilvántartásra, ugyanis a köztisztületnek korlátozott számú tisztségviselője, illetve alkalmazottja van.

A már említett 189 aktív tag közül 125 férfi, s 64 női ügyvéd van, az irodák összesen 33 ügyvédjelöltet foglalkoztatnak, utóbbiak száma egyébként évek óta nagyjából változatlan. Emellett a jelöltek között viszonylag nagy a fluktuáció, ennek és a stagnáló létszámnak az oka, hogy a megyében különösen nehéz elhelyezkedni a jogász szakmában. A jogvégzettek sokszor kényszerpályaként választják az ügyvédjelölti foglalkozást, hiszen ha találnak más lehetőséget, továbbállnak a közigazgatásba, vagy elhagyják a pályát. A kamarai tagságban sem mutatkozik kirívó emelkedés, noha évről évre érkeznek újabb gyakorló ügyvédek, s az elmúlt 17

évben megháromszorozódott a létszámuk, a gyarapodás még mindig kisebb, mint más területi kamaráknál. Békés megyében ugyanis nincs egyetem, illetve jogi kar, ez utóbbi legközelebb Szegeden található, a megyei településektől, városoktól távolabb.

Ami a kamara fegyelmi helyzetét illeti, évente 40–50 panasz érkezik, ezek jó része megalapozatlan. Ráadásul többségük nem is az ügyvéd munkájával kapcsolatos, hanem legtöbbször az ügyfél által sérelmezett bírói ítéletet támadja. Az ügyek 15–20 százaléka megalapozott, melyek fele fegyelmi büntetéssel végződik. Az is pozitív mutató, hogy például kizárás vagy a kamarai tagdíj nem fizetése miatt igazgatási úton törlés 2007-ben egyetlen egy sem volt. Leginkább ügyvédi mulasztás róható fel a jogosan bepanaszoltaknak, de a létszám növekedése, következképp a piac szűkülése miatt Békésben is előfordul, hogy valaki olyan ügyet is elvállal, amely súrolja a büntetőjog határát. Ám ilyen évente legfeljebb egy-két alkalommal fordul elő. A megyei ügyvédek döntő többsége jól végzi munkáját, amellyel nemcsak az ügyfelek, de a társhatóságok is elégedettek.

A határ menti sajátosságok kihasználására 2007-ben együttműködési megállapodást kötöttek az Aradi Ügyvédi Kamarával, így a Romániában vagy Magyarországon eljáró kollégák például cégalapításkor, ingatlanszerzéskor, az idegen ország jogismeretében, államigazgatási eljárásaiban kölcsönösen segíteni tudnak egymásnak és ügyfeleiknek. A két kamara közös ügyvédlístát is összeállított, amelyből például kiderül, az aradi régióban melyik ügyvéd beszél magyarul. A közös munka nem csak hogy működik, de szomszédunk európai uniós csatlakozásával egyre nagyobb igény mutatkozik rá, mindkét államban. Békés megye szerencsésnek mondható a tekintetben, hogy az országban itt a legkevesebb a bírósági hátralékos ügyek száma. Ennek pedig egyik oka lehet – hangsúlyozta az elnök –, hogy az ügyvédek közötti jó munkakapcsolatnak köszönhetően rendkívül nagy a peren kívüli megegyezések aránya. Békés megyében

Dr. Juhász István 1965-ban született, 1981-ben végzett a szegedi JATE jogi karán, ugyanekkor lett ügyvédjelölt a Békés megyei kamaránál, 1983 februárjától teljes jogú tag. 1992-ig Mezőberényben, majd Békéscsabán dolgozott ügyvédként. 1992 januárjától a Békés megyei Ügyvédi Kamara elnöke.

általános az, hogy a keresetlevél benyújtásától számított egy hónapon belül nem csak kitűzik, de már meg is tartják az első tárgyalást. Az ellenérdekelte felek, illetve a jogi képviselők közötti együttműködésnek köszönhetően azonban számos esetben nem a bíróságnak kell döntenie. A háttérben a kamarai tagság belső viszonya, a kollegiális együttműködés áll, mivel egy ilyen viszonylag kis, zárt közösségben és piacon eredményesen dolgozni csakis a konszenzus fenntartása mellett lehet.

A jó kapcsolatokat segíti elő a kamara társasági élete is. Ez értendő a hazaiára, emellett azonban az aradi társszervezettel közösen is rendeznek programokat, olykor a fociválogatottak is megmérkőznek egymással. Ezen kívül évente két-három alkalommal szakmai hétvégéket tartanak a Békés megyei ügyvédeknek. Az érdeklődés egyre nagyobb, van, amikor már meghaladja a 60 százalékot is. Ez általános tendencia, hiszen a kamarai élet iránti érdeklődés egyre inkább nő. Mindez az adminisztráció növekedésével is jár, a szervezet munkájának felügyelete pedig egyre több elfoglaltságot jelent a saját praxist is folytató Juhász Istvánnak.

Kálmán Attila

9 meritum nyerő tartalommal

Akár 40% kedvezmény!

- A gazdasági társaságok nagy kézikönyve 2008 – Új
- A munkajog nagy kézikönyve 2008 – Új
- Az adózás nagy kézikönyve 2008 – Új
- A számvitel nagy kézikönyve 2008 – Új
- A közigazgatási jog nagy kézikönyve – Új
- Az oktatás nagy kézikönyve
- Az informatikai jog nagy kézikönyve 2008 – Új
- Az ingatlanjog nagy kézikönyve
- A büntetőjog nagy kézikönyve

Rendeljen többet, nagyobb kedvezménnyel!

Bővebb információ: www.complex.hu, info@complex.hu, (40) 464-565

**Bővített
tartalom,
változatlan
áron!**

Céghírek Plusz

**300 000 egyéni vállalkozó adatával
kibővített tartalommal.**

- Teljes cégtörténet
- Korlátozás nélküli cégnév, cím és cégjegyzékszám export
- Egyéni vállalkozók adatbázisa
- A frissebb mérleg- és eredménykimutatások adatsorai
- Létszámadatok
- Kapcsolati ábra funkció – cégkapcsolatok egyszerű feltárása
- Ingyenes online adatfrissítés hetente

További információk:
www.complex.hu
(40) 464-565